

W numerze

II wojna światowa: ilu mieszkańców straciła Litwa? »6

Samorząd Rejonu Wileńskiego planuje nagrody pieniężne dla uczniów »8

30 lat bez sowieckich żołdatów »16-17

Co motywuje pracowników? »18

Polskie szkoly bez spadku. Do apelu stanie ponad tysiac pierwszakow

Fot. Marian Paluszkiewicz

O świeżutkich wyprawkach dla pierwszaków, które właśnie dotarły do DKP w Wilnie, o powodach do radości, ale także o wyzwaniach, które nowy rok szkolny przyniesie polskim szkołom na Litwie rozmawiamy z Krystyną Dzierżyńską. »12-13

Porozumienie o współpracy między teatrami »7

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

30-lecie wizyty Jana Pawła II na Litwie »14-15

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedrojć, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkievicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraça. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Rajmund Klonowski

Wiadomość o ojcu, który porwał dziewięciomiesięczne dziecko i wywiózł z kraju przez granicę z rosyjską eksklawą — wstrząsnęła opinią publiczną. I nie tylko dlatego, że los maleństwa leży wszystkim na sercu — co do tego nie ma wątpliwości — ale również przez fakt, jak wiele

systemowych braków ta sprawa ujawniła.

Okazało się, że obywatel może sobie wielokrotnie jeździć na teren wrogiego państwa (które taką wrogość wobec nas otwarcie i publicznie deklaruje, a deklaracjom towarzyszą też konkretne kroki, jak choćby regularne naruszanie granic powietrznych i inne), a służby się tym faktem nie interesują. Są niezainteresowane do tego stopnia, że nawet nabycie przez niego obywatelstwa tego państwa nie wzbudziło namacalnej reakcji — a pamiętamy przecież reakcję instytucji na nabycie obywatelstwa USA przez koszykarza Žydrūnasa Ilgauskasa. Czy można z

tego wyciągać wnioski, że instytucje naszego państwa są systemowo ślepe na zagrożenie rosyjskie? I czy wynika to tylko z braku lustracji i derusyfikacji po odzyskaniu niepodległości, czy innych przyczyn?

Można też wspomnieć wątek alienacji rodzicielskiej, zjawiska powszechnego zarówno u nas, jak i w państwie rosyjskim. Można wspomnieć o typowo wymownym milczeniu Rzecznika Praw Dziecka — Edyty Žiobienė — która teraz została nominowana do roli sędzi Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (za jakie zasługi i dla kogo?). Te systemowe patologie trzeba naprawiać niezależnie od emocji i najlepiej bez nich. ■

Trzy pytania do...

...Ievy Piličiauskaitė, głównej inspektorki ds. Pracy w Państwowej Inspekcji Pracy

Rozmawiała Honorata Adamowicz

cane jest wynagrodzenie, mają pracownicy, którzy nie posiadają prawa do dnia wolnego, przeznaczonego na opiekę nad dzieckiem (lit. „tėvadienis/mamadienis”) i wychowują dziecko w wieku do lat 14, które uczy początkowej lub podstawowej. Taką ulgę dla rodziców przewiduje litewski Kodeks pracy. Bardzo ważne też, aby wiedzieć, że pracownik nie musi „odrobić” wolnych godzin w innym terminie.

2. Gdzie może zwrócić się pracownik, jeżeli pracodawca odmówi zwolnienia na pół dnia 1 września?

Jeżeli pracodawca odmówi zwolnienia na przynajmniej cztery godziny (pół dnia pracy), pracownik może zwrócić się do nas, czyli Państwowej Inspekcji Pracy i zaskarżyć pracodawcę.

3. Co zrobić, jeśli pracownik nie posiada prawa do połowy dnia pracy?

W przypadku, gdy pracownik nie posiada prawa do połowy dnia pracy, ale wykorzystał już przysługujący mu rodzicielski dzień wolny, może wziąć urlop bezpłatny, oczywiście za zgodą pracodawcy. W tym przypadku muszą porozumieć się dwie strony. ■

1. Pół dnia wolnego 1 września jest możliwe dla tych rodziców, których dzieci po raz pierwszy przekraczają szkolny próg. Komu należy się pół dnia wolnego na rozpoczęcie roku szkolnego?

W pierwszym dniu roku szkolnego pół dnia wolnego, za które wypła-

W nocy z 29 na 30 sierpnia ukraińska obrona przeciwlotnicza zniszczyła wszystkie 28 rakiet manewrujących wystrzelonych przez siły rosyjskie oraz 15 z 16 dronów. Fot. EPA-ELTA

W Wilnie – Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej

7 września o godz. 18.00 w kawiarni „Sakwa” (ul. M. K. Paco 1/2) odbędzie się Narodowe Czytanie „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej, któremu patronuje prezydent RP Andrzej Duda.

Prezydent RP Andrzej Duda skierował okolicznościowy list, zachęcając do wspólnej lektury.

„To książka nastrojowa, napisana barwnym językiem, a zarazem donośna i sugestywna w swoim patriotycznym przesłaniu. (...) Spotkajmy się z rodzinami Bohatyrowiczów, Korczyńskich i innymi postaciami, wysłuchajmy ich rozmów o Polsce, ale też tych codziennych pogawędek „przy polskim stole”. Odkryjmy na nowo atmosferę tego dzieła, bogatą nadniemeńską przyrodę, wspaniałe pejzaże i krajobrazy. Przypomnijmy wreszcie ważne dziedzictwo Powstania

Styczniowego, które powraca we wspomnieniach bohaterów i legendzie narodowej pamięci i którego znaczenie jest istotne także dla innych narodów naszego regionu” – podkreślił w liście Prezydent RP.

W programie organizowanego przez Instytut Polski w Wilnie i Ambasadę RP w Wilnie wydarzenia znajdzie się, m.in. krótki wykład dr Ireny Fedorowicz z Uniwersytetu Wileńskiego, inscenizacja kilku scen z powieści w wykonaniu Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie oraz czytanie fragmentów przez wszystkich chętnych. Na gości czekać będzie też drobny poczęstunek. Organizatorzy przygotują teksty powieści, które można będzie przeczytać, ale zachęcamy także do wcześniejszego wyboru

tekstów. Teksty dostępne są w wersji elektronicznej pod adresem: www.prezydent.pl/aktualnosci/inicjatywy/narodowe-czytanie/2023-nad-niemnem/tekst-utworu. Uwaga, ze względu na ograniczoną liczbę miejsc w kawiarni obowiązują bezpłatne zaproszenia. Osoby zainteresowane udziałem proszone są o rejestrację drogą e-mailową pod adresem barbara.orszewska@instytutpolski.pl do 5 września. W tytule wiadomości należy wpisać: „Narodowe Czytanie 2023”. W treści wiadomości prosimy o podanie swego imienia, nazwiska i numeru telefonu. Decyduje kolejność zgłoszeń.

***

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Ambasada RP w Wilnie, Polski Teatr „Studio”, kawiarnia „Sakwa”. ■

Instytut Polski w Wilnie

Imieniny

31 sierpnia

Aidana, Albertyna, Amata, Bohdana, Izabeli, Nikodema, Paulina, Prymiana, Rajmunda, Solidariusza, Teodota

1 września

Amona, Augusta, Beatrycze, Bronisława, Donata, Egidii, Feliksa, Gedeona, Melecjusza, Michała, Ruty, Satora, Sykstusa, Wereny, Witalisa

Cytat dnia

„W waszej ojczyźnie oczekujecie na bliską już beatyfikację rodziny Ulmów. (...) Niech przykład tej bohaterskiej rodziny, która ofiarowała swoje życie, by ratować prześladowanych Żydów, pomaga wam w zrozumieniu, że do świętości i heroicznego czynów dorasta się poprzez wierność w małych, codziennych sprawach”
— powiedział papież Franciszek zwracając się do Polaków podczas audiencji generalnej.

Liczba dnia

28 miejsc na studiach zagranicznych sfinansuje w tym roku rząd Litwy. Młodzi ludzie, którzy skorzystają z tej możliwości po ukończeniu studiów będą musieli wrócić na Litwę i odpracować w ojczyźnie co najmniej trzy lata.

Mistrzowie z rejonu wileńskiego

W dniach 26-31 sierpnia w polskich miastach Nysa, Głuchołazy i Wrocław odbyły się XXI Światowe Letnie Igrzyska Polonijne. Na zawody do Polski przyjechało ponad 600 Polaków z 24 państw świata, a reprezentacja Litwy zgarnęła 8 medali. Aż 3/4 tych medali zdobyli sportowcy rejonu wileńskiego.

Złotymi medalistami w Nordic Walking na dystansie 5 km zostali:

- Gabriela Buchowska,
- Dominik Nowickas,
- Jadwiga Juniewicz,
- Marian Kaczanowski.

Srebro wywalczyła Justyna Pocięj, brązowe medale zdobyli Aliona Buchowska i Jolanta Sudujko. Łukasz Mincewicz zdobył brązowy medal w biegu na 5 km w grupie 12-18 lat.

Kolejne złoto dla naszej reprezentacji zdobyli:

- Patrycja Jakutowicz w parze z Narūnė Neiman,
- Jan Krumkacz razem z Ernestem Duchniewiczem, zwyciężając w siatkówce plażowej.

Srebrne medale wywalczyli Ieva Kapčiūtė razem z Deina Šalomskaite oraz para Edwin Romanowski — Liutauras Pažustis. Po brązowe medale sięgnęły Justina Kapčiūtė i Kamilė Razumaitė.

Drużyna koszykarzy rejonu wileńskiego, w której skład wchodzi pracownicy Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego, zdoby-

li srebrne medale, ustępując w finale koszykarzom z Wilna.

W drugim dniu igrzysk kolejne medale zdobywały siatkarki. Srebrne medale wywalczyły siatkarki Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego w wyrównanej walce, ustępując zespołowi z Solecznik. Brązowe medale wywalczyły młode siatkarki z Awieżn pod kierownictwem Waldemara Szumskiego. Siatkarze Centrum Sportu Rejonu Wileńskiego byli bezapelacyjnie silniejsi w finałowym spotkaniu, zdobywając złote medale i wygrywając nad drugim zespołem rejonu wileńskiego.

Dożynki w rej. wileńskim odbędą się 16 września

W sobotę, 16 września, rejon wileński zaprasza na dożynki w parku w Skojdziszkach. To główne wydarzenie regionu, okazja do świętowania tegorocznych plonów i długich tradycji. Program bogaty dla dorosłych i dzieci. Wicemer Edyta Tamošiūnaitė podkreśla, że dożynki to symbol otwartości i gościnności rejonu. Rozpoczęcie odbędzie się 16 września o godz. 12:00 Mszą Św., następnie będzie kiermasz, smakołyki, zabawy dla dzieci, sporty, koncerty, gwiazdy festiwalu, w tym „Black Biceps”. Będą też rozdane nagrody dla „Gospodarstwa Roku 2023”.

Białorusini i Rosjanie wrócą do badmintonu jako „neutralni”

Rosyjscy i białoruscy badmintoniści będą mogli startować od 26 lutego 2024 roku po spełnieniu warunków neutralności — postanowiła Międzynarodowa Federacja Badmintonu (BWF). Prezydent organizacji nazwał to „niezwykle ważną decyzją”. Dotychczas BWF, decyzją z marca 2022 podjętą po inwazji Rosji na Ukrainę, zakazywała rosyjskim i białoruskim sportowcom udziału w imprezach pod jej auspicjami. Pod koniec marca Międzynarodowy Komitet Olimpijski poinformował o przywróceniu możliwości startów Rosjan i Białorusinów w sportach indywidualnych pod flagą neutralną pod warunkiem, że nie wspierali oni aktywnie wojny na Ukrainie oraz nie są związani z wojskiem i klubami wojskowymi. Decyzja w sprawie ich udziału w igrzyskach olimpijskich w Paryżu 2024 ma zapaść w późniejszym terminie.

„Solczanie” i „Solczanka” wystąpili w słoweńskim Bledzie

W dniach 18-22 sierpnia młodzież taneczna dwóch zespołów: „Solczanie” (Centrum Kultury w Solecznikach) oraz „Solczanka” (Gimnazjum im. J. Śniadeckiego w Solecznikach) wystąpiła na Międzynarodowym Festiwalu Zespołów Folklorystycznych w Słowenii w Bledzie nad jeziorem Bled. W tym roku na festiwal przyjechali artyści z Bułgarii, Estonii, Węgier, Polski, Włoch, a także z Litwy. Uczestnicząc w tak odległym kraju po raz pierwszy nasi młodzi artyści zaprezentowali tańce i pieśni pochodzące z Wileńszczyzny.

Orbán ma „przepis” na pokój. Ukraina oprotestowała

We środę 30 sierpnia rzecznik ukraińskiego MSZ, Oleh Nikoienko, oprotestował wypowiedzi premiera Węgier Viktora Orbána względem Ukrainy. Przywódca węgierski sugerował dzień wcześniej negocjacje z Rosją nt. terytorium i (nie-)członkostwa Ukrainy w NATO jako ceny za pokój. „Nie wiemy, jak to wygląda w przypadku Węgier, ale my nie handlujemy ani swoim terytorium, ani suwerennością państwa” — odpowiedział ukraiński urzędnik. „Świat też nie będzie handlował, a rosyjskie władze — kogokolwiek by nie angażowały do roli swoich publicznych adwokatów — z pewnością poniosą odpowiedzialność za całe zło wyrządzone Ukraińcom” — zapewnił Nikoienko w komentarzu opublikowanym na Facebooku.

Klinika Žalgirio połączy się z Klinikami Santaros w Wilnie

Klinika Žalgirio, która świadczy usługi stomatologiczne w stolicy, zostanie połączona z Klinikami Santaros Szpitala Uniwersyteckiego w Wilnie. Rada ministrów we środę 30 sierpnia zatwierdziła ten plan.

Do tej pory plan zakładał połączenie placówek medycznych do sierpnia. Ministerstwo Zdrowia wskazuje, że data reorganizacji będzie przedmiotem wspólnej decyzji udziałowców — ministerstwa i Uniwersytetu Wileńskiego.

Ponieważ zarówno klinika Žalgiris, jak i klinika Santaros mają status szpitala uniwersyteckiego i obie są zaangażowane w działalność akademicką i pedagogiczną, oczekuje się, że ujednoczenie potencjału i możliwości obu instytucji ułatwi to zadanie.

Zarzuty wobec ambasady RL w Wielkiej Brytanii

Ministerstwo Spraw Zagranicznych (MSZ) żąda dodatkowych informacji od ambasadora Litwy w Wielkiej Brytanii Eitvydasa Bajarūnasa i ambasadora Litwy przy NATO Deividasa Matulionisa w związku ze skargami na ich działania, podał 30 sierpnia portal informacyjny Delfi. Rzeczniczka MSZ Paulina Levickytė nie sprecyzowała portalowi, w jakim dokładnie celu zażądano informacji, ale Delfi, powołując się na nienazwane źródła, twierdzi, że ministerstwo otrzymało skargi od swoich pracowników dotyczące możliwego mobbingu i możliwego nadużycia oficjalnego stanowiska. Doniesiono również, że Matulionis mógł nie wywiązać się z mandatu udzielonego przez władze państwowe i osłabić pozycję negocjacyjną Litwy w negocjacjach dotyczących dokumentów szczytu NATO.

Plan obrony cywilnej powstanie do 20 października

Rząd RL we środę 30 sierpnia omówił dokument koncepcyjny wzmocnienia ochrony ludności. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma opracować Program Wzmocnienia i Rozwoju Ochrony Ludności do 20 października. Priorytety to interoperacyjność służb, działania kryzysowe, modernizacja systemu ostrzegania, ewakuacja i edukacja. Koncepcja obejmuje okres do 2030 roku, po uwzględnieniu zagrożeń jak elektrownia w Ostrowcu, pandemia COVID-19 i wojna na Ukrainie. Ramy obejmują ostrzeganie, ewakuację, ochronę miejską, edukację i przygotowanie na katastrofy.

Dania dołącza do unijnych sił ds. cyberbezpieczeństwa

Dania dołączyła do Sił Szybkiego Reagowania w Cyberprzestrzeni UE dowodzonych przez Litwę, zwiększając liczbę uczestników projektu do dziewięciu. Danii przywódcość docenił minister obrony Litwy. Projekt PESCO w cyberbezpieczeństwie funkcjonuje od 2018 r. Unijne siły reagują m.in. wspierając Mołdawię i misję w Mozambiku.

Litwa popiera 20 mld euro wsparcia od UE dla Ukrainy

Minister obrony narodowej Arvydas Anušauskas 30 sierpnia na nieformalnym spotkaniu ministrów obrony UE poparł udzielenie wsparcia ukraińskim siłom zbrojnym. UE planuje przeznaczyć 20 miliardów euro w ciągu 4 lat za pośrednictwem Europejskiego Funduszu na rzecz Pokoju, aby częściowo pokryć koszty pomocy wojskowej dla Ukrainy. Anušauskas podkreślił potrzebę elastycznego dostarczania pomocy, a także zapewnienia, że środki stanowią kontynuację wsparcia, nie substytut. Litwa przygotowała 3-letni krajowy plan pomocy wojskowej dla Ukrainy o wartości ok. 200 mln euro. Minister obrony Ukrainy, Ołeksij Reznikow, podkreślił przed ministrami obrony UE, że wsparcie to kluczowy czynnik sukcesu Ukrainy w wojnie. Dodał, że szybka dostawa broni ma znaczenie dla przełomu w kontrofensywie i obrony przed atakami lotniczymi. Ministrowie obrony podkreślili potrzebę większej ambicji misji UE na Ukrainie, przeszkolenia większej liczby żołnierzy w 2024 r. i zintegrowania szkolenia ukraińskich sił zbrojnych we wszystkich obszarach. Anušauskas wspominał także o koalicji na rzecz rozminowywania, mającej na celu wyposażenie ukraińskich sił zbrojnych w środki do rozminowywania wyzwolonych terytoriów.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, vrsa.lt, salcininkai.lt, mat.pras., Telegram, PAP; Fot. vrsa.lt, salcininkai.lt, Europejska Partia Ludowa, Irv.lt; Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem: a.klonowski@kurierwilenski.lt

Ilu mieszkańców straciła Litwa podczas II wojny światowej?

Antoni Radczenko

Straty ludzkie Litwy w czasie II wojny światowej, jak twierdzi dyrektor Litewskiego Centrum Badań Ludobójstwa i Ruchu Oporu, dr Arūnas Bubnys, mogą sięgać 250 tys. osób. Chociaż dotychczas precyzyjnych liczb brak.

1 września Niemcy hitlerowskie zaatakowały II Rzeczpospolitą, rozpoczynając w ten sposób II wojnę światową. 17 września do ataku Niemiec dołączył Związek Sowiecki.

— Kiedy rozpoczęła się wojna i kiedy Niemcy zaatakowały Polskę, to Litwa od razu ogłosiła neutralność. Były próby niemieckie, aby przeciągnąć Litwę na swoją stronę. Poprzez litewskiego ambasadora w Berlinie, Kazysa Škirpę, proponowano Litwie, aby, korzystając z wojny i ciężkiej sytuacji Polski, wywalczyła Wilno jako historyczną stolicę. Prezydent Smetona i rząd Litwy jednak trzymał się neutralności, mając nadzieję, że to w jakiś sposób pozwoli ominąć zawirowania wojenne — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Arūnas Bubnys.

NEUTRALNOŚĆ LITWY

Historyk podkreślił, że generalnie podpisany 23 sierpnia 1939 r. pakt Ribbentrop-Mołotow podzielił Europę Środkową na strefy wpływu i los Litwy był przesądzony. Rozmówca zaznaczył, że chociaż Litwa ogłosiła neutralność, to mimo wszystko sympatie, zarówno społeczne, jak i rządowe, były po stronie polskiej. Żołnierze polscy, którzy przekroczyli granicę litewską, zostali internowani, ale generalnie rząd Litwy nie robił przeszkód, gdyby żołnierze polscy chcieli przedostać się na Zachód. W przypadku uchodźców cywilnych to w ogóle nie byli poddawani żadnym nadzwyczajnym ograniczeniom.

Latem 1940 r. została dokonana faktyczna okupacja Litwy przez ZSRS. Chociaż w Europie już szalała II wojna światowa, to faktycznie dzia-

łania wojenne Litwa odczuła dopiero po ataku III Rzeszy na ZSRS.

— W ciągu tygodnia terytorium Litwy zostało zajęte przez Niemcy, które nie traktowały jej jako niepodległego kraju, tylko część terytorium Związku Sowieckiego. Wówczas rozpoczął się reżim okupacyjny i Holokaust. W trakcie okupacji niemieckiej najbardziej ucierpiała wspólnota żydowska. Zginęło wtedy nie mniej niż 90 proc. litewskich Żydów. Z pewnością straty ludzkie odnotowały również inne narodowości, w tym również Litwini, Polacy i Romowie. Dokładnych liczb nie znamy. Szacuje się jednak, że oprócz 200 tys. wymordowanych Żydów zginęło kolejnych 25-30 tys. osób innych narodowości — zaznacza historyk.

STRATY NA FRONCIE

Mówiąc o stratach litewskich w czasie II wojny światowej, trzeba pamiętać, że dotyczyły one nie tylko okupacji niemieckiej, ale również sowieckiej.

— Kiedy w 1944 r. powróciła okupacja sowiecka, to wówczas została ogłoszona mobilizacja. Do wojska

zabrano kilkadziesiąt tysięcy mieszkańców Litwy, z których 15 tys., a może nawet 20 tys. zginęło na froncie. Więc największe straty ludzkie, oczywiście nie zaliczając do tej liczby Żydów, Litwa poniosła nie w czasie okupacji niemieckiej, tylko na froncie. Straty na froncie były większe nie tylko z powodu represji niemieckich, ale również sowieckich, które rozpoczęły się po ponownym zajęciu Litwy — precyzuje Arūnas Bubnys, zdaniem którego w trakcie wojny mogło zginąć do 250 tys. mieszkańców Litwy.

II wojna światowa rozpoczęła się o godz. 4:45 1 września 1939 r., kiedy III Rzesza zaatakowała Polskę na całej długości granicy polsko-niemieckiej. Wojna zakończyła się 2 września 1945 r. kapitulacją Japonii. Szacuje się, że podczas wojny zginęło minimum 60 mln osób, co stanowiło wówczas około 3 proc. populacji ludzkiej. Niektórzy badacze twierdzą, że ofiar ludzkich było znacznie więcej — w granicach 80 mln. ■

TVP
WILNO

„Oprócz 200 tys. wymordowanych Żydów zginęło kolejnych 25-30 tys. osób innych narodowości” — mówi Arūnas Bubnys **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Polski Teatr „Studio” rozpoczął współpracę z Teatrem im. Juliusza Osterwy w Lublinie

Ilona Lewandowska

„Mam nadzieję, że nasze porozumienie zaowocuje po obu stronach granicy” — powiedział „Kurierowi Wileńskiemu” Edward Kiejzik, dyrektor Polskiego Teatru „Studio”.

W Lublinie porozumienie o współpracy artystycznej, kulturalnej i edukacyjnej podpisali Redbad Klynstra-Komarnicki, dyrektor Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie, oraz Edward Kiejzik, dyrektor Polskiego Teatru „Studio”. Celem porozumienia ma być wzmacnianie relacji kulturalnych między obiema placówkami, wspólne prezentowanie spektakli teatralnych i działań edukacyjnych, a także wymiana doświadczeń w zakresie popularyzacji polskiego dziedzictwa teatralnego i kulturowego.

— Nasz teatr jest obecnie na bardzo ważnym etapie swojej historii. Osiągnęliśmy status teatru zawodowego, a w związku z tym znacznie podniosła się poprzeczka, której musimy sprostać. Współpraca z Teatrem im. Juliusza Osterwy w Lublinie jest w tym momencie dla nas bardzo cenna, gdyż możemy liczyć na wsparcie merytoryczne i osobowe z Lublina, ale także częściej występować na tamtejszej scenie — wyjaśnia Kiejzik.

WIĘCEJ WILNA W LUBLINIE

Dyrektor Polskiego Teatru „Studio” stwierdził, że konkretne propozycje wspólnych wydarzeń są jeszcze przygotowywane.

— Rozmawialiśmy o wymianie reżyserskiej, w ramach której reżyser z Wilna będzie pracował z teatrem z Lublina i vice versa. Pojawił się również pomysł zaprezentowania któregoś z naszych spektakli na przełomie roku 2023/2024 w Lublinie — dodaje rozmówca.

W sobotę 26 sierpnia Polski Teatr „Studio” w Wilnie rozpoczął oficjalną współpracę z Teatrem im. Juliusza Osterwy w Lublinie.

Porozumienie o współpracy podpisali Redbad Klynstra-Komarnicki oraz Edward Kiejzik. Fot. teatrosterwy.pl

Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie poinformował na swojej stronie internetowej, że „w ramach porozumienia, obie strony zamierzają tworzyć płaszczyznę wspólnych działań, a także podejmować wspólne inicjatywy w celu pozyskania środków finansowych na realizację projektów artystycznych i edukacyjnych”, a poprzez dokument „teatry dają wyraz swojej woli i zaangażowania w dalszą współpracę, przyczyniając się do wzmacniania więzi między kulturami Polski i Litwy”.

— Nasz teatr jest obecnie na bardzo ważnym etapie swojej historii. Osiągnęliśmy status teatru zawodowego, a w związku z tym znacznie podniosła się poprzeczka, której musimy sprostać — wyjaśnia Edward Kiejzik.

„SENTYMENTALNY SPACER PO ULICACH DAWNEGO WILNA”

Podpisaniu dokumentu towarzyszyło wydarzenie „Sentymentalny spacer po ulicach Wilna”, które zorganizowały Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej Polskiej oddział Muzeum Narodowego w Lublinie wraz z Teatrem im. Juliusza Osterwy w Lublinie.

Pierwszym jego elementem była projekcja filmu dokumentalnego „Lila Kiejzik — portret”, ukazującego postać i działalność założycielki Polskiego Teatru „Studio”, który wileńscy widzowie mieli już okazję oglądać w kinie „Pasaka” oraz w TVP Wilno. Następnie, tego samego dnia wieczorem, zaplanowany został spektakl muzyczny „Na wileńskiej ulicy”, wyreżyserowany przez Lilę Kiejzik, który przeniósł widzów w podróż do wielonarodowego Wilna sprzed lat.

— Zostaliśmy wspaniale przyjęci przez publiczność. Mam nadzieję, że już niedługo spotkamy się ponownie — ocenia Edward Kiejzik. ■

Samorząd Rejonu Wileńskiego planuje motywacje pieniężne dla uczniów

Honorata Adamowicz

Samorząd Rejonu Wileńskiego zamierza nagradzać nie tylko absolwentów, którzy otrzymają po 250 euro za każdą otrzymaną „setkę” z egzaminów maturalnych, ale także wszystkich uczniów klas 5-8 i I-IV gimnazjalnej, którzy rok szkolny skończą z najwyższymi ocenami. Mają oni otrzymać po 500 euro.

NAGRODY DLA CELUJĄCYCH: 60 TYS. ROCZNIE

— Został zarejestrowany projekt. Jeżeli zostanie zatwierdzony, na koniec nowego roku szkolnego 2023/2024 Samorząd Rejonu Wileńskiego dla maturzystów za każdą otrzymaną „setkę” wypłaci 250 euro. Zamierzamy nagradzać nie tylko absolwentów, ale też i uczniów klas 5-8 i I-IV gimnazjalnej, którzy rok szkolny skończą na same 10. Za celująco zakończony rok szkolny uczniowie będą mogli otrzymać 500 euro — prognozuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Robert Duchniewicz, mer rejonu wileńskiego.

Na etapie składania wniosku Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła taką propozycję. Nie byłoby to zbyt duże obciążenie dla budżetu samorządu, bo na ten cel rocznie należałoby przeznaczyć około 60 tys. euro.

— Tak naprawdę, to nie jest jakaś nowość. Dotychczas „setkowicze” otrzymywali stypendia od Samorządu Rejonu Wileńskiego. Taki model u nas już istniał, być może nie był tak bardzo rozwinięty jak w innych samorządach. Myślę, że to bardzo dobra motywacja, tym bardziej, że możemy sobie na to pozwolić. Być może to bardziej zmotywuje uczniów i jakość nauczania będzie jeszcze lepsza — podkreśla Duchniewicz.

Samorzady w całym kraju planują metody zachęcania uczniów do osiągania jak najwyższych rezultatów w nauce. Hojnie nagrodzeni mają zostać również najlepsi uczniowie rejonu wileńskiego.

SAMORZĄD STOŁECZNY UHONOROWUJE „SETKOWICZÓW”

Samorząd Miasta Wilna od wielu lat każdego roku również odznacza najlepszych maturzystów. Co prawda, w przypadku stolicy, chodzi nie o nagrody pieniężne.

— Każdy samorząd wybiera swój sposób, jak chce uhonorować najlepszych swoich maturzystów. Samorząd Miasta Wilna dla maturzystów, którzy otrzymali dwie i więcej „setki” wręcza dyplom i znaczek miasta. Ale też zastanawiamy się nad tym, żeby wprowadzić też jakieś bardziej znaczące nagrody materialnie. Ostatecznej decyzji nie ma. Co się tyczy uczniów celujących, to przyznam, że jeszcze nie zastanawialiśmy się nad tym — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Alina Kowalewska, główna doradczyni administracji Samorządu Miasta Wilna.

Dla najlepszych absolwentów najbardziej hojny jest samorząd łódzki. Tu maturzyści za każdą otrzymaną „setkę” mogą otrzymać nawet 1 000 euro, samorząd nagradza również za inne wysokie osiągnięcia. Samorząd Miasta Kretynga płaci 400 euro za każdą „setkę” na maturze, Świeciany — 250 euro, Elektreny — po 100 euro. Finansowo motywowani są również maturzyści w Szyrwintach, Birsztanach, Janowie, Połędzie.

W Ministerstwie Oświaty, Nauki i Sportu RL „Kurier Wileński” poinformowano, że to bardzo dobrze, że samorzady wymyślają takie metody zachęcania. Resort oświaty podkreślił również, że „jest to nie forma zachęty, ale nagroda za osiągnięte wyniki”, gdyż premie pieniężne nie motywują uczniów do lepszej nauki. ■

TVP
WILNO

Samorząd Rejonu Wileńskiego zamierza nagradzać nie tylko absolwentów, ale też i uczniów, którzy rok szkolny skończą na same dziesiątki **Fot. M. P.**

Dziecko uprowadzono do Rosji. Mężczyzna na wolności

W minioną niedzielę doszło do uprowadzenia dziecka. Kobieta (ur. w 1996 r.) zgłosiła, że we wsi Sausdravas w rejonie kretyngańskim mężczyzna zabrał jej córkę i nie odwiózł w umówionym czasie. Nieco później okazało się, że mężczyzna porwał swoją córeczkę (ur. w 2022 r.) i uciekając przekroczył rosyjską granicę.

GUMOWĄ ŁODZIĄ DO ROSJI

Ustalono, że tego samego dnia, około godz. 13.04 w rejonie szyłkarczmańskim, nad rzeką Skirvytė, mężczyzna wraz z córką przekroczył litewsko-rosyjską granicę państwową gumową łodzią i został zatrzymany na terytorium Rosji. Według Giedriusa Mišutisa, przedstawiciela VSAT, litewska Straż Graniczna nadal próbowała skontaktować się werbalnie z osobami odpływającymi łodzią, ale nie otrzymała żadnej odpowiedzi.

Wszczęto dochodzenie przedprocesowe w sprawie uprowadzenia dziecka. VSAT wszczął dochodzenie przedprocesowe w sprawie nielegalnego przekroczenia granicy państwowej.

Rosja odmawia ekstradycji dziecka i mężczyzny, twierdząc, że oprócz obywatelstwa litewskiego ma on również obywatelstwo rosyjskie. Z kolei litewscy funkcjonariusze twierdzą, że nie mają dowodów na to, że mężczyzna ma rosyjskie obywatelstwo.

OJCIEC Z CÓRKĄ NA WOLNOŚCI

Mężczyzna podejrzany o porwanie swojego dziecka został wypuszczony na wolność w Rosji i jest z córką — poinformował we wtorek szef Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC) Vilmantas Vitkauskas. „Ojciec jest już zwolniony, (...) ma tam własne mieszkanie i jest ze swoją córką, którą się opiekuje” — powiedział dziennikarzom Vitkauskas.

Według słów Vitkauskasa, rosyjscy urzędnicy poinformowali, że stan dziewczynki „jest dobry i jest pod właściwą opieką”. Nie ma danych na

temat nieruchomości należącej do mężczyzny w Rosji, więc uważa się, że wynajmuje on miejsce zamieszkania.

Wcześniej we wtorek Ministerstwo Spraw Zagranicznych RL poinformowało, że litewscy dyplomaci starają się odwiedzić dziewczynkę nielegalnie wywiezioną przez ojca do Królewca w Rosji. Matka intensywnie próbuje skontaktować się z ojcem córki, przygotowuje się do wyjazdu do Rosji, urzędnicy litewskiego konsulatu w Królewcu udzielają jej pomocy.

ŠIMONYTĖ: UPROWADZENIE DZIECKA TO PRZESTĘPSTWO

Premier Ingrida Šimonytė twierdzi, że sytuację dotyczącą dziecka uprowadzonego przez ojca i wywiezionego do Królewca należy uznać za przestępstwo, a władze kraju dokładają wszelkich starań, aby odzyskać dziewczynkę.

„Postrzegalabym tę sytuację jako przestępstwo, jako uprowadzenie dziecka. Fakt, że zabrano dziecko do nieprzyjaznego nam kraju, komplikuje oczywiście dalszą próbę odzyskania dziewczynki. Ale instytucje ciężko pracują i będziemy

szukać jakichś rozwiązań” — powiedziała premier w radiu LRT.

PYTANIA O SZCZELNOŚĆ GRANICY

Szefowa rządu powiedziała również, że nie ma żadnych zastrzeżeń co do pracy Straży Granicznej i odrzuciła krytykę co do rzekomo niedostatecznie strzeżonej granicy z Rosją.

„Nie wiem, jak ludzie wyobrażają sobie ochronę granicy. Czy wyobrażają sobie, że w rzece powinni być ustawiani co ileś metrów jacyś litewscy funkcjonariusze, czy mieliby strzelać z brzegu, czy też mieliby sami przekroczyć granicę i ryzykować, powiedzmy, dostaniem się w ręce władz rosyjskich i w ten sposób stworzyć jeszcze większy problem” — mówiła Šimonytė.

Powiedziała też, że nie chce wdać się w szczegóły negocjowania z Rosją co do zwrotu dziecka, gdyż skomplikowałyby to proces.

Ze swojej strony Asta Skaisgirytė, doradczyni prezydenta, powiedziała, że nielegalny przypadek przekroczenia granicy z Rosją jest nie do przyjęcia i pokazuje, że Litwa musi wzmocnić swoje bezpieczeństwo. ■

Opr. A.P. na podst. BNS

■ Nielegalny przypadek przekroczenia granicy z Rosją pokazał, że Litwa musi wzmocnić szczelność granic Fot. Marian Paluszkiwicz

Wernisaż wystawy w DKP w Wilnie – „Podróż w nieznane z Instytutem POLONIKA”

Serdecznie zapraszamy na wernisaż wystawy „Podróż w nieznane z Instytutem POLONIKA”, który odbędzie się 5 września o godz. 17:30 w Domu Kultury Polskiej.

13 miast, 16 historii dotyczących śladów polskiego dziedzictwa materialnego za granicą – tak w dużym skrócie można opisać wystawę „Podróż w nieznane z Instytutem POLONIKA”.

Wilno nieprzypadkowo jest miejscem ekspozycji, bowiem właśnie w tym mieście Instytut Polonika realizuje wiele projektów badawczo – konserwatorskich, o których opowiada także prezentowana wystawa. Wernisażowi będzie towarzyszyło spotkanie z cyklu „Pomiędzy Lwowem, Rzymem a Chicago...” z udziałem historyków sztuki.

Wystawa to próba pokazania przekrojowej działalności Instytutu POLONIKA, realizowanej w ramach trzech programów strategicznych: Badania, Ochrona, Popularyzacja. Ekspozycja zabiera widzów w podróż, której Instytut Polonika jest integralną częścią, a którą kiedyś zapoczątkowali Polacy: artyści, autorzy, fundatorzy, inżynierowie. Dzięki wystawie odważymy 13 miast, a wśród nich m.in.: Lwów, Tbilisi, Wilno, Paryż, odległy Jodhpur czy Nowy Jork, w których odnajdujemy budynki, malowidła, projekty strojów, wnętrza, nagrobki oraz inne ślady działalności artystycznej i naukowej Polaków.

Wystawa „Podróż w nieznane z Instytutem POLONIKA” składa się

z dwóch części – outdoorowej – złożonej z osiemnastu wielkoformatowych plasz prezentujących wybrane projekty Instytutu oraz części multimedialnej, gdzie zaprezentowane zostaną m.in filmy dla dzieci (serial animowany „Polo i Nika”), młodzieży i dorosłych („Kaplica Barczewskich” – film o renowacji największej kaplicy grobowej na cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie, „Przebudzone spojrzenia” – film o katedrze ormiańskiej oraz prezentację wykorzystania skaningu 3D w dokumentacji zabytków).

W wernisażu wezmą udział: Konstanty Radziwiłł – ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie i Dorota Janiszewska-Jakubiak – dyrektor Instytutu Polonika.

W czasie wernisażu odbędzie się spotkanie „Pomiędzy Lwowem,

Rzymem a Chicago...” z udziałem historyków sztuki: dr Agaty Dworzak i dr. hab. Michała Pszczółkowskiego oraz Doroty Janiszewskiej-Jakubiak. Poprowadzi dr Magdalena Gutowska.

Partnerami wystawy są: Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie, Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

Ekspozycja objęta została Patronatem Honorowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. Piotra Glińskiego.

Patroni medialni: PAP, TVP Kultura, Polskie Radio, Polskie Radio dla Zagranicy, Kurier Galicyjski, Renowacje i Zabytki.

Inf. Ambasada RP

Transmisja Mszy św. W TVP Wilno

W niedzielę, 3 września TVP Wilno zaprasza na transmisję Mszy św. z parafii pw. św. Jana Pawła II w Wilnie. Transmisja rozpocznie się o godz. 12. 25 czasu litewskiego. Msza św. zostanie odprawiona z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego oraz 30. rocznicy pielgrzymki Jana Pawła II na Litwę.

Parafia pw. św. Jana Pawła II jest najmłodszą parafią w Archidiecezji Wileńskiej. Powstała pięć lat temu. Kościół św. Jana Pawła II w Wilnie ma zostać zbudowany w wileńskiej dzielnicy Poszylajcie, przy ulicy Medeiros 14. Obecnie nabożeństwa odbywają się w sali multifunkcyjnej oraz

kaplicy katolickiej szkoły, która jest filią szkoły św. Józefa w Kalwarii Wileńskiej.

Msza św. będzie odprawiona w języku polskim. Mszę św. w dniu 3 września będzie można oglądać za pośrednictwem streamu TVP, strony internetowej wilno.tvp.pl oraz aplikacji mobilnej.

Coraz więcej firm na Litwie planuje grupowe zwolnienia

Honorata Adamowicz

Wzrosła liczba grupowych zwolnień. W tym roku o spodziewanych grupowych zwolnieniach poinformowało 39 firm, ostrzeżenia o zwolnieniu otrzymało 1 674 pracowników.

Większość raportów pochodzi od firm produkcyjnych, z branży meblarskiej, spożywczej i tekstylnej. Jednak liczba grupowych zwolnień może być jeszcze większa, gdyż nie wszyscy pracodawcy zgłaszają to do Służby Zatrudnienia, mimo że są do tego zobowiązani.

WZROST BEZROBOCIA I GŁÓWNE POWODY ZWOLNIEŃ

— Większe bezrobocie w kraju czeka nas jesienią i zimą. Największe grupowe zwolnienia są w sektorach, które eksportowały swoją produkcję do Niemiec i krajów skandynawskich, zwłaszcza do Szwecji. Grupowe zwolnienia są też w firmach, które nie zależą od eksportu, ale mają zaciągnięte kredyty, ponieważ wzrosły stopy procentowe — informuje „Kurier Wileński” Greta Ilektytė, ekonomistka Swedbanku.

27 firm, które poinformowały o grupowych zwolnieniach pracowników w tym roku, wskazało, że funkcja pracy tych osób staje się zbędna z powodu zmian w organizacji pracy, zmniejszonej wielkości produkcji lub z innych powodów. Pięć firm jako powód zwolnień wskazało likwidację spółek. Siedem firm ogłosiło upadłość.

— Liczba zwolnień w najbliższym czasie będzie wzrastała. Najbardziej są zagrożeni pracownicy, którzy wykonują niewykwalifikowaną pracę. Firmy starają się zachować cennych specjalistów o wyższych i wysokich kwalifikacjach. Na przykład popyt na inżynierów sprzętu, operatorów obrabiarek pozostaje wysoki, a podaż wciąż nie jest wystarczająca — zaznacza ekonomistka.

Najwięcej raportów o planowanych zwolnieniach grupowych odnotowuje się w sektorze produkcyjnym **Fot. Marian Paluszkiewicz**

NAJWIĘCEJ ZWOLNIEŃ W SEKTORZE PRODUKCYJNYM

Odnotowuje się wzrost liczby zwolnień pracowników w sektorze produkcyjnym. Stanowią one obecnie prawie 62 proc. wszystkich otrzymanych powiadomień.

Najwięcej raportów z sektora produkcyjnego o przewidywanych grupowych zwolnieniach pracowników otrzymano od czterech firm działających w branży meblarskiej: Theca Furniture, Baldlitas, S-Form, Vokė-III. Cztery firmy meblarskie planują zwolnić łącznie 282 pracowników. O zwolnieniach poinformowano: sortowników, pracowników produkcji, mechaników, szwaczki, operatorów maszyn do szycia, frezerów, pakowaczy, stolarzy, kontrolerów jakości produkcji.

Służba Zatrudnienia poinformowała „Kurier Wileński”, że pracodawcy obowiązkowo muszą przestrzegać wymogów Kodeksu pracy i informować Służbę Zatrudnienia o zwolnieniu grupy pracowników. Jest to ważne, ponieważ z reguły duża liczba pracowników tej samej specjalności jest zwalniana jednocześnie, wskutek czego trudniej jest tym pracownikom znaleźć pracę w tym samym czasie na rynku. Urzędnicy, wiedząc z wy-

przedzeniem o takiej sytuacji, mogą wyszukać i zaoferować odpowiednie zatrudnienie dla tych osób. Za nieprzebranie powyższych procedur pracodawca ponosi również odpowiedzialność administracyjną, którą może zastosować Państwowa Inspekcja Pracy.

JAKIE PRAWA MA OSOBA, KTÓRĄ POINFORMOWANO O ZWOLNIENIU

„W ostatnim czasie obserwujemy wzrost liczby zwolnień grupowych, dlatego bardzo ważne jest, aby pracownicy wiedzieli, jakie prawa mają po tym, jak zostali poinformowani o zwolnieniu. Pracodawca po tym, jak uprzedzi pracownika o zwolnieniu, musi zapewnić mu czas, żeby mógł w czasie pracy poszukiwać nowego zatrudnienia. Dla zwolnionych pracowników kodeks pracy przewiduje gwarancje, konkretne świadczenia, które zależą od przepracowanego okresu. Pracownik, który pracuje w firmie dłużej niż rok, ma prawo do miesięcznego okresu wypowiedzenia i dwumiesięczne wynagrodzenie z tytułu odprawy” — poinformowano w Służbie Zatrudnienia. ■

Spadku nie ma: naukę w polskich szkołach rozpocznie ponad tysiąc pierwszaków

O tym, co nowy rok szkolny przyniesie polskim szkołom na Litwie, rozmawiamy z Krystyną Dzierżyńską, prezeską Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”.

Iłona Lewandowska: Do Domu Kultury Polskiej w Wilnie dotarły już wyprawki dla pierwszaków. Co w tym roku otrzymają uczniowie rozpoczynający naukę w polskich szkołach na Litwie?

Krystyna Dzierżyńska: Tak jak w ubiegłych latach, otrzymaliśmy naprawdę bardzo atrakcyjne plecaki z pełnym wyposażeniem. W tym roku wyprawki zostały sfinansowane przez Instytut Promocji Języka Polskiego im. Św. Maksymiliana Marii Kolbego, a projekt realizuje Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego, która od lat świetnie zna nasze potrzeby i na nie odpowiada. Bardzo się cieszę, że plecaki są ergonomiczne, dostosowane do budowy ciała dziecka i oczywiście — wyprodukowane z dobrej jakości materiałów. Są wyposażone we wszystkie niezbędne rzeczy, żeby rozpocząć rok szkolny. Pierwszaki znajdują: piórniki, kredki, flamastry, bloki rysunkowe, zeszyty, plastelinę, farby, zestaw śniadaniowy. Dodatkowo dla każdego pierwszoklasisty szkoła otrzyma dodatkowo flamastry i plastelinę. Projekt wsparcia uczniów klas pierwszych w polskich szkołach na Litwie, Bon Pierwszaka, organizowany jest od 2017 r. i wiem, że jest znacznym obciążeniem dla rodziców. Oprócz plecaka jego częścią jest również załącznik finansowy o równowartości mniej więcej 500 zł. W następnym tygodniu do Wilna z Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego dotrą również podręczniki i ćwiczeniówki do języka polskiego dla klas 1-12.

Jak wiele dzieci rozpocznie w tym roku na Litwie naukę w języku polskim?

Cieszymy się, że naprawdę dużo. Nie odnotowujemy spadku, choć ogólnie na Litwie licz-

„Nie odnotowujemy spadku liczby uczniów, choć ogólnie na Litwie liczba pierwszaków w tym roku się zmniejszy” — mówi Krystyna Dzierżyńska

ba pierwszaków w tym roku się zmniejszy. W tym roku dotarło do nas 1 020 wyprawek, nie wiem jeszcze, czy dokładnie taka liczba uczniów rozpocznie naukę po polsku. Zwykle do rozpoczęcia roku szkolnego są pewne wątpliwości, rodzice czasem w ostatniej chwili zmieniają decyzję. Pełne, wiarygodne dane będziemy mogli przekazać dopiero pod koniec września, gdy zostanie zamknięty rejestr uczniów.

Jakie zmiany czekają polskie szkoły na Litwie w tym roku szkolnym?

Najważniejsza zmiana to państwowy egzamin maturalny z języka polskiego. O zmianę statusu języka ojczystego na maturze zabiegaliśmy od lat. Już w tym roku uczniowie 11 klas jako pierwsi na Litwie zdawali pośredni egzamin, który zgodnie z nowymi zasadami

stanowi 40 proc. oceny maturalnej. Czekają nas również odnowione programy nauczania i razem z nimi — wyzwanie w sprawie podręczników.

A siatka szkół? Czy w tym roku nastąpią w niej jakieś zmiany?

Jeśli chodzi o samą siatkę szkół, nie powinna ona się zmienić. Dziś nie jestem w stanie powiedzieć, czy wszystkie szkoły będą miały pierwsze klasy nauczania, prawdopodobnie jedno gimnazjum będzie bez pierwszej klasy. To oczywiście smutne, ale wynika z sytuacji demograficznej — w tej miejscowości dzieci po prostu w tym roku nie ma. Oczywiście nie wszystkie sprawy są zamknięte — myślę tu o sytuacji szkoły w Połukniu. Czekamy również na ostateczne wyjaśnienie zasad reorganizacji sieci szkół.

12.>>

Przypomnę, że w maju Sąd Konstytucyjny uznał, że zasady reorganizacji sieci szkół samorządowych, gdy kryteria są ustalane przez rząd, są niezgodne z Konstytucją Litwy. Uznał też za niekonstytucyjne zapisy określające wymogi ilościowe, jakie muszą spełnić samorządowe szkoły ogólnokształcące. Zgodnie z orzeczeniem SK ustawa o oświacie musi określać jasne kryteria, a dopiero potem mogą być one skonkretyzowane w przepisach ustanowionych przez rząd. Brałam udział w wielu spotkaniach na ten temat i muszę przyznać, że nie wiem, jak ostatecznie zakończy się ta sprawa. Zbyt drastyczne kryteria reorganizacji sieci szkół to nie jest tylko nasz problem. To problem całej Litwy, wszystkich miejscowości, które doświadczają kryzysu demograficznego. Likwidacja szkoły, wokół której często koncentruje się życie całej lokalnej społeczności, pociąga za sobą w praktyce dalsze, o wiele szybsze umieranie miejscowości. Niestety, nie mam pewności, czy rząd zechce wziąć pod uwagę opinie specjalistów i dostosować kryteria do litewskich realiów.

Nie tylko przedstawiciele polskiej mniejszości narodowej sygnalizują niezadowolenie z działania litewskiego systemu oświatowego. Nowy rok szkolny rozpoczyna się w tym roku w towarzystwie zapowiedzi strajków nauczycieli. Czy nauczyciele polskich szkół również do tego strajku się przyłączą?

Rzeczywiście, strajk jest zapowiadany na 15 września. Nie wiem, jak nauczyciele polskich szkół się do niego ustosunkują zewnętrznie, ale nie mam wątpliwości, że nawet jeśli nie będą strajkować, solidaryzują się z postulatami inicjatorów strajków. Trudno się temu dziwić, bo nauczyciel jest w naszym kraju w bardzo trudnej sytuacji. Nie chodzi tylko o kwestie finansowe, które oczywiście nie są bez znaczenia. Doświadczenie pokazuje, że wszelkie problemy oświatowe, niedociągnięcia administracyjne czy niedopracowane reformy spadają właśnie na nauczycieli. W tym roku

■ Do Domu Kultury Polskiej w Wilnie dotarły już wyprawki dla pierwszaków

jako jeden z przykładów mogę podać choćby brak podręczników do odnowionych programów nauczania. Ministerstwo mówi, że w takiej sytuacji „nauczyciel powinien być twórczy”. Oczywiście, praca nauczyciela wymaga twórczości, ale ona powinna być zamknięta w ramach konkretnego czasu. Kosztem czego nauczyciele mają dodatkowo „pracować twórczo” nad przygotowaniem materiałów dla uczniów?

Kosztem czasu na własne kształcenie, odpoczynku czy może kosztem własnej rodziny? W dzisiejszej szkole od nauczyciela wymaga się bardzo dużo. Czasem mam wrażenie, że wręcz zapomina się, że nauczyciel to też człowiek. ■

**Rozmawiała Ilona Lewandowska
Fot. Marian Paluszkiwicz**

TVP
WILNO

■ Tak jak w ubiegłych latach do dzieci trafią bardzo atrakcyjne plecaki z pełnym wyposażeniem

30-lecie wizyty Jana Pawła II na Litwie

Anna Pieszko

„Jakże pragnąłem odwiedzić tę waszą ziemię, która dla mnie jest szczególnie drogą!” — mówił papież Jan Paweł II podczas swej pierwszej i jedynej pielgrzymki na Litwie w dniach 4-8 września 1993 r. Była to też pierwsza wizyta Ojca Świętego na terenie dawnego ZSRS. W tym roku mija 30 lat od historycznej pielgrzymki.

Papież modlił się w archikatedrze wileńskiej przy grobie św. Kazimierza, odmówił różaniec w kaplicy w Ostrej Bramie przed obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej, spotkał się z Polakami w kościele Ducha Świętego w Wilnie, odprawił Mszę św. w parku Zakret. Udał się też na cmentarz Antokolski, gdzie modlił się przy grobach ofiar obrońców niepodległości Litwy. W czasie swej wizyty Ojciec Święty odwiedził też Kowno, Górę Krzyży w Szawlach. Ostatnim punktem pielgrzymki było Szydłowo.

Oceniając wagę tamtych wydarzeń, ks. Tadeusz Jasiński wskazuje, że sam wybór Polaka na Stolicę Piotrową był znaczącym wydarzeniem dla Polaków, mieszkańców tej części Europy. — Wybór papieża Polaka w czasach komunistycznych był darem niebios, wydarzeniem niecodziennym, miał posmak pewnej sensacji. Dla człowieka wierzącego to było takie jakby potwierdzenie Pana Boga, że jest z nami, niezależnie od tego, gdzie mieszkamy, po której stronie żelaznej kurtyny. Było to też potwierdzenie, że Pan Bóg jest wszędzie i jakby przekracza te granice — podkreśla duchowny.

Ważna była również sama postać papieża.

— Przede wszystkim był to człowiek wiary, ogromnej wiary, ale też i wielkiego bagażu doświadczeń życiowych. Pamiętamy jego trudne dzieciństwo i młodość związaną z okresem wojny, później dramatycznie trudne powojenne czasy, gdy załamały się pewne normy czy warunki społeczne. Jego erudycja, wykształcenie, zaangażowanie jako duszpasterza, przywódcy Kościoła wskazuje na to, że była to postać mocno wykraczająca poza jakiegoś statystyczne

Pierwszy na Litwie pomnik Jana Pawła II został wzniesiony w 2007 r. w Kowalczukach

go obywatela. Krótko mówiąc, był to wielki człowiek. Na pewno Pan Bóg na ten czas nieprzypadkowo postawił Go u steru Kościoła. Żyliśmy w wielkiej fascynacji postacią papieża, który zresztą był na całym świecie przyjmowany jako człowiek szczególnie — dzieli się refleksjami ks. Tadeusz Jasiński.

Z wizytą papieża na Litwie wiązały się wielkie oczekiwania i nadzieja na głębsze przemiany.

— Trzeba przyznać, że nadzieje związane z wizytą papieża nie były płonne. Jego wizyta zostawiła ogromny ślad. Świadczy o tym chociażby to, że papież był ponad animozje polityczne czy narodowe, które w tamtym czasie były mocno rozpalone. Pokazał, że są sprawy wyższego rzędu, jeszcze ważniejsze, niż to, czym na co dzień żyjemy — wskazuje ks. Jasiński.

Podczas wizyty papieża Jana Pawła II na Litwie podczas Mszy św. w parku Zakret ks. Tadeusz Jasiński miał zaszczyt odczytać drugie czytanie, gdzie padają piękne słowa: „Jesteście ludem świętym, Bogu na własność przeznaczonym. Dostąpiliście

miłosierdzia”. Te słowa jakoś szczególnie odzwierciedlały to, co wtedy wszyscy przeżywali.

— Papież był bardzo dobrze przygotowany do tej wizyty, biorąc pod uwagę ówczesne animozje polsko-litewskie. Można powiedzieć, zabył — szał po prostu bardzo dobrym przygotowaniem co do języka litewskiego. Potrafił czasem kilkadziesiąt minut w języku litewskim czytać przygotowany wcześniej tekst przemówienia. Na pewno włożył w to ogromny wysiłek — podkreśla nasz rozmówca.

Przesłania „Nie lękajcie się”, „Otwórzcie drzwi Chrystusowi”, z którym papież przyjechał na Litwę, były nośne i przemawiały do serc i do wyobraźni. Można powiedzieć, że papież podbił serca absolutnej większości mieszkańców Litwy niezależnie od narodowości i niezależnie od wykształcenia, bo do każdego potrafił przemówić. Podczas swego pobytu na Litwie spotkał się też z przedstawicielami świata nauki, kultury i sztuki, a także z innymi grupami, jak np. z młodzieżą, czy z tymi, którym bliski jest różaniec.

— Jeżeli można w kategoriach czysto ludzkich jakoś oceniać wizytę papieża Jana Pawła II, to można powiedzieć, że osiągnął wielki sukces. Mimo że nie przyjeżdżał dla sukcesu, tylko dla podzielenia się wiarą, dla umocnienia wiary, to myślę, że jego wizyta na pewno to osiągnęła. Można tylko żałować, że papież Jan Paweł II tylko jeden raz był na Litwie — mówi.

Jak to się stało, że Ojciec Święty przyjechał na Litwę jako do pierwszego kraju spośród republik postsowieckich?

— Niewątpliwie to wydarzenie miało jakieś osobiste konotacje. Pamiętamy, kiedy mówił podczas spotkania w kościele Ducha Świętego, że odkąd siebie pamięta, Ostra Brama jest bliską jego sercu. Papież z zamiłowania i wykształcenia częściowo był też polonistą, zaś Litwa historycznie zajmowała w kulturze polskiej znaczące miejsce. Obiektywnie też jakoś tak się ułożyło, że w porównaniu z innymi republikami sowieckimi wiara na Litwie była najbardziej żywa.

14.>>

Większość kościołów na Litwie była czynna w czasach sowieckich. Poza tym ciągle działało seminarium duchowne w Kownie, obok Rygi było to jedno z dwóch seminariów na całym terytorium byłego Związku Sowieckiego. Wiara katolicka na Litwie była znacznie żywsza niż na innych terenach ZSRS. Wizyta papieża może być pewnym zadośćuczynieniem za przechowanie wiary na Litwie w czasach sowieckich — ocenia ks. Jasiński.

Jedynym zgrzytem wizyty papieskiej były słowa, które padły podczas spotkania z rodakami w wileńskim kościele pw. Ducha Świętego, do których papież się zwrócił jako „Litwinów polskiego pochodzenia”. Później papież przyznał, że się po ludzku pomylił.

— Warto powiedzieć, że w oficjalnym organie Watykanu za rok 1993 w 12. numerze „L'Osservatore Romano”, który publikuje wszystkie teksty wypowiedziane przez papieża podczas tej pielgrzymki, zostały zmienione te słowa. Tam jest napisane: „Witam Polaków, obywateli Litwy”. Papież uznał za stosowne, żeby zmienić to, co powiedział podczas wizyty. Wtedy te słowa wywołały zaskoczenie, przyjęte były z pewnym żalem. Dzisiaj można je potraktować całkiem z innej perspektywy. Wtedy w kontekście napiętej sytuacji politycznej, kiedy środowiska nacjonalistyczne eksploatowały taką opinię i próbowały nam wmówić, że nie jesteśmy Polakami, tylko spolonizowanymi Litwinami, niestety, takie zdanie było przyjęte jako pewna niezręczność. Zresztą papież, tak domyślam się, to odczuł, bo reakcja ludzi w kościele była bardzo wymowna — po tych słowach zapadła martwa cisza. Później do papieża pisano z różnych środowisk, nawet spoza Litwy, z pytaniem, dlaczego padło takie sformułowanie? Pamiętam, jak jedna dziennikarka Wolnej Europy powiedziała, że podczas pewnego spotkania papież stwierdził, że po prostu wtedy się pomylił — wspomina ks. Jasiński.

Jak mówi nasz rozmówca, musimy też zdawać sobie sprawę z pewnej specyfiki przygotowań wizyt papieskich. — Domyślam się, że wiele z tych przemówień po prostu przygotowują

inni ludzie, którzy może są oderwani troszeczkę od realiów w danym kraju, mogą popełniać pewne błędy. Myślę, że tak się właśnie stało w tym przypadku, biorąc pod uwagę, że ten tekst w oficjalnym sprawozdaniu został zmieniony, co można łatwo sprawdzić w Internecie — wskazuje ks. Jasiński.

Przygotowując się do spotkania w kościele Ducha Świętego ks. Jasiński jako polonista pomagał przyszłemu kardynałowi, wtedy jeszcze arcybiskupowi, Audrysowi Juozasowi Bačkisowi, w przygotowaniu polskiego tekstu, który miał wypowiedzieć do wiernych w kościele.

— Zasugerowałem mu pewną korektę jego wystąpienia, bo miał zapisane w tekście, że „gromadzą się tu wierni języka polskiego”. Zwróciłem uwagę, że to może być przez ludzi odebrane jako podważanie polskości tych ludzi. Zaproponowałem, żeby powiedzieć, że „gromadzą się tu Polacy, rodacy waszej świątobliwości”. Arcybiskup się zgodził i kiedy to przeczytał, to pamiętam, że to określenie zostało przez zgromadzonych nagrodzone gromkimi brawami — wspomina nasz rozmówca.

— Myślę, że dzisiaj nauka Jana Pawła II jest jak najbardziej aktualna, jest ponadczasowa, mogąca pomóc uporządkować przynajmniej myślenie, nie mówiąc już o życiu duchowym — dodaje. — Pomimo że przez wiele lat byliśmy karmie-

ni zakłamaną wizją rzeczywistości, również co do spraw duchowych, to jednak ludzie wewnętrznie byli bardziej odporni i wiedzieli, gdzie jest ta granica pomiędzy dobrem a złem, prawdą a fałszem. Wtedy ta granica była bardziej klarowna. Dzisiaj, niestety, te przemiany i duchowe, i kulturowe nazwałbym pewnym upadkiem. Pojawiły się takie dziwne rzeczy, jak ruch LGBTQ, zmienianie płci, transgenderyzm itd. Ludzie tracą jakby rozsądek w sprawach tak elementarnych jak biologia. Podstawowe pojęcia są mocno pomieszane. Szczególnie polecałbym zarówno dla młodzieży, jak i dla rodzin książkę Jana Pawła II dostępną w całości w Internecie pt. „Miłość i odpowiedzialność”, która w sposób bardzo jasny i dobitny traktuje o takich właśnie sprawach, które dzisiaj są zagmatwane: o miłości małżeńskiej, cielesności, tzw. teologii ciała, o tych rzeczach, które są ważne, ale dzisiaj są absolutnie wywrócone do góry nogami — podsumowuje ks. Jasiński.

Na stronie internetowej LRT można obejrzeć archiwalne nagrania wizyty papieża na Litwie: 30-lecie jego pielgrzymki jest dobrą okazją, żeby prześledzić tamte historyczne wydarzenia. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

■ Ks. Tadeusz Jasiński

Trzy dekady bez sowieckich żołdatów. „Zatwierdzenie litewskiej niepodległości”

31 sierpnia 1993 r. terytorium Litwy opuścił ostatni rosyjski żołnierz. Jak sądzi historyk Egidijus Aleksandravičius, to było bardzo ważne wydarzenie w historii Litwy, ponieważ ugruntowało litewską niepodległość.

Antoni Radczenko

Po przywróceniu niepodległości przez Radę Najwyższą Litwy 11 marca 1990 r. strona litewska od samego początku twierdziła, że stacjonowanie sowieckich, a później rosyjskich wojsk na jej terytorium nie ma żadnej podstawy prawnej.

RÓŻNICE MIĘDZY ROKIEM 1918 A 1990

Do upadku puczu w Moskwie, w sierpniu 1991 r., Litwa praktycznie nie miała żadnych narzędzi fizycznych do zmuszenia sowieckich wojsk do opuszczenia kraju. Dopiero po upadku ZSRS i nawiązaniu w miarę dobrych relacji z ówczesnym prezydentem Federacji Rosyjskiej, Borysem Jelcynem, ten plan udało się zre-

alizować. 6 września między Litwą a Rosją podpisano umowę, w ramach której rosyjskie wojska musiały opuścić nasz kraj w trzech etapach.

Mimo ciągłych afrontów ze strony Moskwy pod koniec sierpnia następnego roku na Litwie nie było ani jednego rosyjskiego żołnierza. Historyk z Uniwersytetu Witolda Wielkiego, prof. Egidijus Aleksandravičius, uważa, że w pierwszej kolejności to zdarzenie miało wymiar symboliczny, ponieważ symbole odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu się światopoglądu społecznego.

— To wynika z tego, jaką wiedzę posiadam jako historyk oraz z tego, jakim myśleniem kierowały się najbardziej jasne głowy naszej emi-

gracji. Badacze historyczni bardzo dobrze znają myśl szefa litewskiej dyplomacji, Stasysa Lozoraitisa, który w czasie emigracji rezydował w Rzymie. On uważał, że litewska niepodległość jest bezpośrednio powiązana z tym, czy taka armia stacjonuje, czy nie stacjonuje na jej terytorium. On w sposób klarowny rozróżniał sytuację z lat 1918-20 i początku lat 90. Po 16 lutym 1918 r. Litwie było bardzo ciężko udowodnić światu własną odrębność państwową i niepodległość, ponieważ sama historia niosła ze sobą mnóstwo sprzeczności. Świat potrzebował dużo czasu do przekonania się, że Litwa egzystuje i jest czymś rzeczywistym.

17.>>

16.>>

Wówczas też nie brakowało teorii podobnych do tych, które teraz rzucają propagandyści Putina, na zasadzie, czy Ukraina jest prawdziwym, czy sztucznym państwem. Myśl Lozoraitisa wtedy była następująca: to, że Litwa jest niepodległym państwem, jest raczej czymś niepodważalnym. Jedynym faktem mówiącym o okupacji jest stacjonowanie rosyjskiego wojska. Jeśli uda się doprowadzić do wyprowadzenia wojsk rosyjskich, to nikt na świecie nie będzie miał wątpliwości, że Litwa jest krajem samodzielnym. Dlatego mówiąc językiem symboli, można stwierdzić, że wyprowadzenie wojsk było zatwierdzeniem litewskich dążeń niepodległościowych — twierdzi Aleksandravičius w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

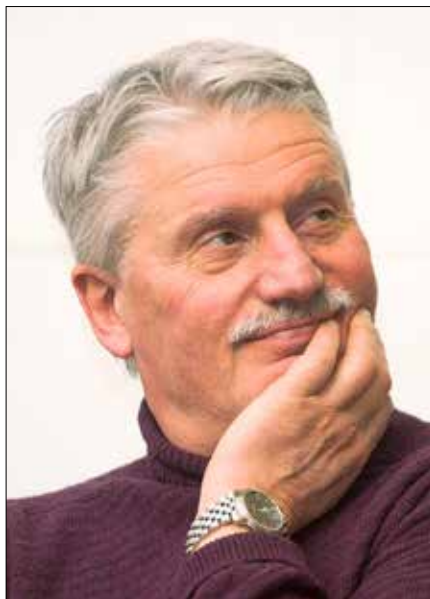
ROSYJSKA MENTALNOŚĆ I STALINOWSKA BRUTALNOŚĆ

Historyk zaznaczył, że podejście do symboli historycznych jest czymś indywidualnym, zależy od poglądów, wykształcenia czy środowiska. Z pewnością 31 sierpnia było ważnym wydarzeniem w najnowszej historii naszego kraju. Jednak ktoś może powiedzieć, że mimo braku baz wojskowych Litwa przez dziesięciolecia była zależna od rosyjskich zasobów energetycznych.

— Z drugiej strony, któryś z antropologów kultury lub psychologów społecznych — a ich zdanie jest dla mnie bardzo ważne — może powiedzieć, że dotychczas nie wyzwoliliśmy się z „mentalności rosyjskiej”. Widzimy na co dzień zachowanie władzy i biurokracji, gdzie czuć tego „ducha rosyjskiego”. Jednak jak już mówiłem, takie kwestie zależą od światopoglądu każdego indywidualium — podkreśla historyk.

Wydarzenie sprzed 30 lat nabiera nowego znaczenia, kiedy widzimy, jak półtora roku temu Rosja bestialsko zaatakowała sąsiednią Ukrainę.

— Tamto wydarzenie jest ważnym wydarzeniem dla Litwy. Tak samo, jak w przyszłości będzie

■ Egidijus Aleksandravičius Fot. VDU

ważne dla Ukraińców, kiedy ich terytorium opuści ostatni żołnierz rosyjski. Być może przed 30 laty znaczenie tego wydarzenia nie było tak ważne, jak teraz. Wierzyliśmy, w tym również ja, że wojna jest niemożliwa. Sądziliśmy, że jesteśmy w stanie ze względnie niedużą liczbą ofiar wywalczyć własną suwerenność. Mówię bez owijania, przed 30 laty nie wierzyłem, że ruscy mogą zrobić to, co teraz robią w Ukrainie. Nie wierzyłem, że może powrócić brutalna geopolityka typu stali-

nowskiego. Właśnie wydarzenia w Ukrainie pokazują, że wyprowadzenia cudzego wojska z własnego terytorium jest czymś bardzo ważnym — podkreśla rozmówca.

UNIA EUROPEJSKA TO NIE ZWIĄZEK SOWIECKI

Czymś istotnym, uważa historyk, jest rozumienie odpowiednich procesów historycznych i geopolitycznych. Inaczej można trafić w zasadzkę zastawioną przez kremlofskich propagandystów, którzy zarzucają Litwie i innym krajom postsocjalistycznym, że zwyczajnie zmieniły gospodarza. Na zasadzie, tamten siedział w Moskwie, a obecny w Waszyngtonie.

— Obecne przebywanie wojsk sojusznicznych na naszym terytorium jest narzędziem do obrony własnej i europejskiej suwerenności. Pamiętam dyskusje z lat 90., kiedy zaczęliśmy mówić o perspektywie przystąpienia do NATO lub UE. Było mnóstwo wypowiedzi opartych na nacjonalistycznej ideologii, typu: no more union (żadnych więcej unii — przyp. red.). Jednak czymś oczywistym jest fakt, że Unia Europejska nie ma nic wspólnego ze Związkiem Sowieckim — komentuje Egidijus Aleksandravičius. ■

■ Rys. Władysław Mickiewicz

Najlepsza motywacja dla pracownika: wolny dzień i podnoszenie kwalifikacji

Najnowsze badania wykazują, że pandemia zmieniła podejście ludzi do pracy. Dzisiaj ci, którzy pracują w biurach, są najbardziej zmotywowani dodatkowymi dniami urlopu oraz podnoszeniem kwalifikacji i doskonaleniem swoich umiejętności, a nie premią pieniężną.

Honorata Adamowicz

— We współpracy z różnymi firmami na Litwie przez pewien czas czuliśmy, że potrzeby dodatkowych świadczeń pracowników się zmieniają. Postanowiliśmy sprawdzić, jaka motywacja w pracy dzisiaj jest najważniejsza i po raz pierwszy zainicjowaliśmy takie badanie, podczas którego zapytaliśmy pracowników, jakie zachęty w pracy są dla nich najbardziej istotne. Badanie zainicjowane przez SEB potwierdziło hipotezę, że potrzeby pracowników zmieniły się — twierdzi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Konstantinas Vaškevičius, kierownik Projektu Bałtyckiego Działu Klientów Korporacyjnych „SEB Life and Pension Baltic SE”.

PREFERUJĄ DZIEŃ WOLNY

Jedną z niewielu pozytywnych konsekwencji pandemii koronawirusa jest możliwość pracy zdalnej. Dzięki niej ludzie mają więcej czasu dla siebie, dlatego też obecnie więcej uwagi poświęcają na rekreację i zdrowie emocjonalne. Trend ten znajduje również odzwierciedlenie w wynikach badania. Aż 40 proc. badanych byłoby najbardziej zmotywanych dodatkowym dniem urlopu, z których prawie jedna trzecia (29 proc.) wybrałaby opcję pracy z domu. Badanie wykazało również, że pracownicy oczekują możliwości poszerzenia swojej wiedzy i umiejętności. Kobiety (35 proc.) znacznie chętniej wybierały pracę zdalną niż mężczyźni, a sama praca zdalna najbardziej jest atrakcyjna dla osób wychowujących od jednego do trojga małoletnich dzieci.

Dzięki pracy zdalnej ludzie mają więcej czasu dla siebie, dlatego też obecnie więcej uwagi poświęcają na rekreację i zdrowie emocjonalne **Fot. M. P.**

— Dzisiaj takie zalety, jak darmowa kawa i słodycze w pracy, nie są już istotne. Pracownicy oczekują od pracodawców bardziej zrównoważonych długoterminowych rozwiązań, które pomagają utrzymać równowagę między pracą a odpoczynkiem, poprawiają zdrowie emocjonalne i pomagają budować dobrobyt finansowy w przyszłości — zaznacza Konstantinas Vaškevičius.

FUNDUSZ EMERYTALNY I PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

Co czwarty pracownik (ponad 20 proc.), który wziął udział w badaniu, wskazał, że chciałby być zachęcony dodatkowymi składkami od pracodawcy na fundusz, gdzie może dodatkowo gromadzić je na emeryturę. Ta dodatkowa wartość jest najbardziej interesująca dla

pracowników w wieku 40-59 lat (27 proc.), mieszkańców metropolii (25 proc.) i osób wychowujących troje małoletnich dzieci (36 proc.). Ludzie nie tylko sami dbają o swoją przyszłość, ale także chcą, by pracodawca był zaangażowany w przyjęcie i wdrożenie tej ważnej decyzji.

40 proc. pracowników wskazało, że jest również zainteresowana programami kształcenia, możliwością podnoszenia swoich kwalifikacji i doskonalenia swoich umiejętności. Kobiety (46 proc.) są bardziej skłonne do nauki i zdobywania nowej wiedzy niż mężczyźni (35 proc.). Osoby w wieku 18-29 lat (52 proc.) i 30-39 (49 proc.) oczekują możliwości rozwoju w miejscu pracy.

W maju 2023 r. badanie przeprowadziła firma Norstat. W badaniu wzięło udział 1 000 mieszkańców Litwy w wieku 18-74 lat. ■

Koncert „Shalom Leolam” podczas Dni Stolicy 2023

Institut Polski w Wilnie oraz Instytut Adama Mickiewicza zapraszają na koncert „Shalom Leolam” w wykonaniu André Ochodlo & The Klezmer Company (Polska), który odbędzie się 3 września o godz. 13.30 na placu V. Kudirkos w Wilnie. Wydarzenie dedykowane 700-leciu Wilna odbywa się w ramach Dni Stolicy. Wstęp wolny.

Recital „Shalom Leolam” składa się z najpiękniejszych tradycyjnych pieśni żydowskich we współczesnych aranżacjach, wzbogacony o nowe kompozycje autorskie. Koncert zachwyca publiczność piękną muzyką i wspaniałym wokalem charyzmatycznego André Ochodlo.

André Ochodlo — to artysta wszechstronny, reżyser teatralny, założyciel i dyrektor legendarnego sopockiego Teatru Atelier im. Agnieszki Osieckiej, jeden z najbardziej znanych i uznanych współczesnych interpretatorów pieśni jidysz. Koncertował w niemal całej Europie, a także w USA, Kanadzie i Izraelu. Ostatnio gorąco oklaskiwano go w słynnym wiedeńskim klubie jazzowym Porgy & Bess w ramach festiwalu KlezMORE. Nagrywał także programy dla wielu europejskich, amerykańskich i izraelskich stacji telewizyjnych.

André Ochodlo wystąpi z zespołem z Polski, The Klezmer Company, w składzie: Mateusz Smoczyński — skrzypce, Marcin Janek — klarnty i saksofony, Piotr Mania — piano, Adam Żuchowski — kontrabas, Maksymilian Kreft — perkusja.

Mateusz Smoczyński — skrzypek jazzowy, kompozytor, zwycięzca II Międzynarodowego Jazzowego Konkursu Skrzypcowego im. Zbigniewa Seiferta. W rankingu Jazz Top magazynu „Jazz Forum” wielokrotnie uznawany za jazzowego skrzypka roku.

Marcin Janek — saksofonista, kompozytor i aranżer. Zdobywca nagrody Grand Prix w kategorii solista na ogólnopolskim konkursie Jazz&School Festiwal 2013 w Lubaczowie.

Piotr Mania — pianista, kompozytor, aranżer. Laureat Fryderyka za najlepszy debiut jazzowy 2010 r. za płytę „Pearl”. Grał na scenie z takimi sławami, jak Michael Bolton czy Sting.

Adam Żuchowski — kontrabasiista, kompozytor, aranżer, producent. Z TrioMania otrzymał najbardziej prestiżową nagrodę muzyczną w Polsce, Fryderyka, za jazzowy fonograficzny debiut roku 2010, płytę CD „Pearl”.

Maksymilian Kreft — perkusista młodego pokolenia. Umiejętności gry na zestawie perkusyjnym zaczął rozwijać w wieku 14 lat pod okiem takich perkusistów, jak Paweł Osicki, Grzegorz Sycz, Adam Golicki, Marcin Jahr, Ali Jackson.

***

Organizatorzy: Instytut Polski w Wilnie, Instytut Adama Mickiewicza, VŠĮ Vilniaus Festivaliai, Teatr Atelier im. Agnieszki Osieckiej w Sopocie. ■

Inf. Instytut Polski w Wilnie

SOSTINĖS DIENOS 2023

Koncertas SHALOM LEOLAM

2023.09.03
Nuo 13:30 iki 14:50

V. Kudirkos aikštė
Gedimino pr.

Įėjimas
laisvas

Atlikėjai
**André Ochodlo
& The Klezmer Company**
LENKIJA

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Go Vilnius
LENIŲ MOKYKLŲ FESTIVALIS
TEATR ATTELIER
E

Szlakiem powstańczym w pełnej zadumie o poświęceniu dla ojczyzny

Podczas realizacji projektu „Ponad Granicami — polskie wydarzenia środowiskowe” prowadzonego przez Stowarzyszenie Odra-Niemen, finansowanego ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą, członkowie Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach 21 sierpnia udali się na kolejną wyprawę, zwiedzając miejsca związane z Powstaniem Styczniowym. Tym razem była to Puszcza Rudnicka, Wilno, Nowe Święciany, Turmonty.

Na wjeździe do puszczy od strony Rudnik, nad brzegiem Mereczanki, jest pomnik poświęcony poległym powstańcom 1863 r. Seniorzy zapalili znicze przy drewnianej rzeźbie, na której w języku litewskim i polskim widnieje napis: „Za wolność naszą i waszą”. Pomodlili się za poległych. Krystyna Sławińska, wspinała przewodniczka po Puszczy Rudnickiej, opowiedziała seniorom, że Rudniki, Sendków, Zygmun-

ki, Mamowo i Macele — to miejscowości związane z walką narodowo-wyzwoleńczą na Litwie w okresie Powstania Styczniowego. W pobliżu tych miejscowości toczyły się bitwy i potyczki powstańców z carskim wojskiem od wiosny do jesieni 1863 r. W puszczy walczyły oddziały dowódców: Ludwika Narbutta, Jana Sędka, Aleksandra Stabrowskiego, Feliksa Wysłoucha. Dziś miejsca tych walk znaczą cmentarze i samotne mogiły w Puszczy Rudnickiej.

Na cmentarzu poległych powstańców w Starych Macelach słuchacze PUTW zapalili znicze i pomodlili się za dusze zmarłych. Dalsza trasa prowadziła do Wilna. Seniorzy zwiedzili kaplicę na cmentarzu na Rossie, gdzie spoczywają szczątki poległych przywódców i uczestników powstania straconych na placu Łukiskim w Wilnie, a następnie przez władze carskie po kryjomu złożone na Górze Zamkowej. Podczas prac archeologicznych w styczniu 2017 r. odnaleziono szczątki 20 powstań-

ców, w tym dowódców — Zygmunta Sierakowskiego i Konstantego Kalinowskiego. 22 listopada 2019 r. odbyła się uroczystość, podczas której trumny ze szczątkami powstańców były ustawione w katedrze w Wilnie. Odbyła się Msza św. Poświęcone trumny zostały następnie złożone w kaplicy cmentarnej na Starej Rossie. Seniorzy oddali hołd powstańcom, zapalając znicze i modląc się.

Powstańcy styczniowi aktywnie działali również na ziemi święciańskiej. Słuchacze PUTW w Solecznikach wyruszyli więc do Nowych Święcian. W Domu Polskim na seniorów już czekali członkowie PUTW, na czele z prezes Danutą Giedrienė. Dyrektor Domu Polskiego, Edward Jedziński, opowiedział o działalności placówki, w której mieści się też szkołka niedzielna. Pani Wanda Gołubiewa opowiedziała o poświęcaniu swojego wolnego czasu na pracę z dziećmi, które chcą nauczyć się języka polskiego.

21.>>

■ Seniorzy zapalili znicze i modlili się za dusze zmarłych w miejscu pochówku powstańców styczniowych

20.>>

Po krótkim spotkaniu przy kawie słuchacze uniwersytetów razem udali się do miejsc związanych z Powstaniem Styczniowym w Puszczy Łabonarskiej. W pobliżu wsi Antoledzie (lit. Antaliedė) 21 maja 1863 r. oddział Albertyńskiego (ps. Albertus) stoczył ostatnią zwycięską bitwę. Trzykrotnie Rosjanie próbowali zdobyć obóz powstańców, lecz nieprzyjaciół z powodu błota musieli ratować się ucieczką. W tej potyczce zginęło 13 powstańców, 5 zostało rannych, 8 trafiło do niewoli. Do dziś przetrwały dwie sąsiadujące ze sobą mogiły powstańcze. W jednym grobie znajdują się zwłoki dwóch powstańców (prawdopodobnie dowódców), w drugim — 11 powstańców. Tablica na grobie głosi: „Tu spoczywa 11 bohaterów powstańców, którzy w obronie wolności ojczyzny polegali w 1863 r.”. Seniorzy zapalili znicze, odmówili Anioł Pański. W taki sposób oddali hołd powstańcom.

Uczestnicy wycieczki pożegnali się ze swoimi przyjaciółmi z Nowych Święcian i udali się do Turmontów. To miasteczko na północnym wschodzie Litwy w rejonie jezioroskim, w pobliżu granicy z Łotwą. To miejscowość wielojęzyczna, w której mieszkają: Polacy, Litwini, Łotysze, Białorusini, Rosjanie. W centrum kultury, które mieści się w budynku byłej szkoły, na uczestników wycieczki już czekała prezes jezioroskiego Rejonowego Oddziału Związku Polaków na Litwie, pani Teresa Narkevičienė. Opowiedziała ona o działalności członków ZPL, którzy organizują zarówno święta, jak też upamiętniają ważne daty historyczne, dbają o miejsca pamięci. Co roku organizują Festiwal Piosenki Polskiej „Trzymajmy się razem”, na który zapraszają polskie zespoły z Wilna, Święcian, Jaszun, Wisagini. Mają też swój zespół „Srebrne Pasemko”.

Po sytym obiedzie, o który zadbały pani Teresa i pani Wiera Pospel, seniorzy wspólnie odwiedzili zamknięty polski cmentarz w Bogdaniszkach. Pani Teresa potrafiła z miejscowym starostą dogadać się, aby cmentarz został doprowadzony do porządku — wykarczowano

■ Słuchacze PUTW przy grobie pochowanych Polaków w Bartkiszkach, którzy zostali zamordowani 26 lipca 1941 r.

krzaki, uprzętnięto teren. Członkowie ZPL w Turmontach opiekują się też grobem pochowanych Polaków w Bartkiszkach, którzy zostali zamordowani 26 lipca 1941 r. przez kolaborujących z niemieckimi władzami okupacyjnymi litewskich policjantów. Po wspólnej modlitwie za dusze spoczywających słuchacze PUTW pożegnali się ze swoimi przyjaciółmi i wyjechali do domu w pełnej zadumie o bohaterских czynach powstańców, o ich patriotyzmie, poświęceniu się w imię ojczyzny.

Pragnę w imieniu wycieczkowiczów oraz swoim osobistym podziękować za sponsorowanie wycieczki Stowarzyszeniu Odra-Niemen i Kancelarii Prezesa Rady Ministrów PL. Wyrażam też podziw dla naszych przyjaciół z Nowych Święcian, Turmontów z powodu aktywności w pielęgnowaniu śladów materialnych pamięci narodowej oraz serdeczną wdzięczność za miłe spotkanie. ■

Jadwiga Sinkiewicz,
prezes PUTW w Solecznikach
Fot. archiwum PUTW

■ Seniorzy zwiedzili kaplicę na cmentarzu na Rossie, gdzie spoczywają szczątki poległych przywódców i uczestników Powstania Styczniowego

Nowy gatunek motyla na cześć Kopernika

Catasticta copernicus — to nazwa nowo odkrytego gatunku motyla, który występuje w peruwiańskich Andach. W badaniach, które doprowadziły do jego identyfikacji, uczestniczyli naukowcy w Uniwersytecie Jagiellońskiego.

Catasticta copernicus występuje na granicy lasu na wysokości ok. 3500 m n.p.m. w peruwiańskiej części Andów. Samce są mocno terytorialne i przepędzają inne owady z miejsca, w którym oczekują na samice. Wybierają strategiczne pozycje nad koroną drzewa lub nad ostrym grzbietem górskim i w godzinach okołopołudniowych aktywnie go pilnują.

Fot. Pixabay.com

183-letnie ciasto sprzedane na aukcji

10 lutego 1840 r., czyli w trzecim roku swoich rządów, 21-letnia wówczas monarchini brytyjska Wiktoria poślubiła księcia Alberta. Ich wystawne uroczystości weselne obejmowały też śniadanie, na którym podano długi na 10 stóp (3 m) i ważący 300 funtów (ponad 136 kg) placek owocowy. Konkretnie śliwkowy. Jego kawałki goście weselni otrzymywali też na wynos, w eleganckich pudełkach opatrzonych królewską pieczęcią. I właśnie jedno z takich pudełek — co zaskakujące — z zawartością, wystawiono na aukcji w angielskim Devon. Ciasto na aukcji sprzedano za 700 funtów. Dom aukcyjny Bearnes Hampton & Littlewood przypomina, że ślub królowej Wiktorii miał zainspirować wiele ślubnych tradycji — od białej sukni panny młodej po właśnie ciasta owocowe. Ta tradycja była kontynuowana również przez kolejnych członków rodziny królewskiej. Weselni goście i dostojnicy do dziś otrzymują w eleganckich pudełkach kawałki królewskiego ciasta.

Wąż utknął na płocie

W południowo-zachodniej części miasta Brisbane (Australia) mieszkańcy ze zdumieniem zauważyli, że na jednym z płotów „zamarł” mierzący ponad 270 cm pyton. Wąż wspiął się na ogrodzenie, ale jego dalsze ruchy zostały zablokowane przez ostry drut kolczasty. Na ratunek gadowi ruszyli przedstawiciele lokalnej jednostki zajmującej się pomocą zwierzętom. Dusiciel został zdjęty i przewieziony do lecznicy weterynaryjnej. Spędził kilkanaście godzin na obserwacji, a następnie został wypuszczony. Personel był zdziwiony, że pyton nie miał nawet zadrapań, a jego spotkanie z niebezpiecznym ogrodzeniem nazwał „bolesną próbą”.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

Najweselszy – bo najbardziej kolorowy – bieg „The Color Run Vilnius” odbył się w ostatni letni weekend w Parku Zakret
Fot. Patricija Adamovič, ELTA

Krzyżówka

W niej pilot lub natrysk	Grządka kwiatowa		Na niej cumuje Aurora	Ręk do góry		Wystawia je ślimak	Ojciec żony lub męża
	Bliisko Jawy	... inteligencji	Bohater Dumasa	Faluje na zagonie			
Jedna z wędlin	8		1		9	Pod pieczęcią biskupa	Otwierana na kanale
Sprząta w klinice				Gałęz ze śnieżną czapą			15 16
Włoskie ciastko		6				Członek ludu z Meksyku	Rodzaj odkrytej werandy
Faraon Prusa	Stolica Hiszpanii	Imię dla pani	2	Bankiet u konsula			
				Włóski placek z oliwkami			
Ukradkowa zamiana	Stolica Kanady	Marilyn, aktorka amer.		Członek ordy			
				Kwaśniewski, b. prezydent RP			
	13				Drzewo z drżąca koroną	3	Rabat przy kupnie
Skandynawski duszek				Orzech spod palmy			
Opactwo koło Krakowa					Sporządził ją kartograf	W rękach sanitariuszy	W niej wiszą ubrania
				Strona ujemna			
Górski pojazd na stoku	Filmowy kumpel Filipa	Lubi jeść dobre potrawy					
Skandal do potęgi	10		11	Do mycia zębów		7	
Jedna z greckich liter	Na niej działo leżało	Dywanik na ścianie	Powód do wstydu	Gall ... dawny kronikarz		Akt na mocy ustawy	Latający - to UFO
Pluc lub gardła					Sklep pełen antyków		Liche postanie, pryca
							Bobrowa grobla
Ali Baba go otworzył	5	Czerwieni się w talii kart			14	Pali się w gromnicy	
				Sesja, debata			
Wjeżdżamy doń autem	Auto zwane taryfą					Dawna pustelnia	
	12			Do pielienia ogródka		4	

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 29-30 SIERPNI

Poziomo: ZAKOS - ILION - GLIWICE - ROMAN - ŚCISK - PATOLOG - WYBÓR - RADOŚĆ - ANODA - KOMIKSOWIEC - KARINO - WYDRA - TALERZYK - ROKOKO - AMOK - CZARA - HANDLARZ - AGAWA - GOWIN - STOŻEK - DARC - ZAN - TEKA - DUET - MOTYL - BIORCA - SOUL - LAJK - MASZT - ANANAS

Pionowo: ZGRAJA - KATODA - ODMOWA - NALOT - DWORAK - NIWA - KIMONO - MILORD - IRTYSZ - OWAL - ŚCINEK - LANCELOT - SINOŚĆ - KORONA - SZABLA - WIEŚ - WAGOWY - CZATA - CZYN - WYKAZ - GONDOLA - JIMI - BOLID - MASAŻ - URAN - SPÓD - ERROR - WENECJA - UNIK - RADCA - KAJAK - TAKS

Hasło: Podwyższona gotowość

Uśmiechnij się!

Mąż dzwoni do żony i od razu zadaje pytanie:

- Kochanie, z czym była dzisiejsza zupa?
  - Z sekretnym składnikiem, odpowiada żona.
  - To go wyjaw, bo lekarze nie wiedzą, co robić.
- ***

Kobieta dzwoni do mechanika.

- Dzień dobry. Chciałam się umówić na przegląd auta.
  - Dobrze, ale jaki to samochód?
  - Mój.
  - A marka?
  - A Marek ma swój.
- ***

Jaś pyta się ojca:

- Tatusiu, jak powstał ludziki?
  - Zostali stworzeni przez Boga.
  - A mamusia mówiła, że ewoluowali od małp.
  - Mamusia mówiła o swojej stronie rodziny.
- ***

- Chciałbym zrobić niespodziankę i kupić żonie na urodziny skarpetki.
  - To ma być niespodzianka?
  - Tak, bo żona oczekuje futra.
- ***

Akademia Medyczna, egzamin ustny. Stary profesor pyta studenta, jakie są oznaki ciąży. Student milczy, ale słyszy podpowiedź z tyłu:

- Przetłuszczające się włosy, krzywe nogi i duży brzuch.
- Powtarza wszystko bez zająknięcia, profesor wstaje i pyta:
- Proszę pana, czy ja mam przetłuszczone włosy?
- Ma pan.
- A czy mam krzywe nogi?
- No, też pan ma, panie profesorze.
- A brzuch... Czy mam duży brzuch?
- Ma pan.

— To jak urodzę, dam panu znać, pan przyjdzie i wpiszę trójkę.

***

W restauracji kelner podchodzi do stolika gości i pyta:

- Dzień dobry. Czym mogę służyć? Do dam, że nasz lokal słynie ze ślimaków.
- Na to jeden z gości:
- O, to nic nowego. Tydzień temu też tutaj byliśmy i obsługiwał nas jeden z nich.

IDY TEATRALNE
2023

ORDONÓWNA

05.16
19:00

WILEŃSKI TEATR STARY
J. Basanavičiaus ul. 13 Vilnius

Scenariusz
Sławomir Gaudyn

Reżyseria
Lila Kiejzik

Scenografia
Julija Ciurupa

Światło
Julius Saladžius

Dźwięk i oprawa techniczna
Artur Armacki

Role:

Hanka Ordonówna
Ewelina Saszenko

Michał Radziwiłł
Oskar Wygonowski

Pięlegniarka
Alina Masztaler

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. 8 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. 8 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. 8 602 05 044

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. 8 611 33 626

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis). Tel. 8 688 56 717

Kupujemy ziemię, las, suchy las. Cięcia sanitarne. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 606 01 125

Kupię dokumenty (wniosek) na działkę ziemi niepodlegającej zwrotowi. Rozliczamy się od razu. Tel. 8 692 88 088

Kupujemy działki pod budowę w Wilnie i rejonie wileńskim. Wykonujemy projekty. Szybkie rozliczenie. Tel. 8 606 01 125

USŁUGI

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. 8 670 06 868

Wywóz śmieci. Transport ładunków. Profesjonal-

ny zespół wykona prace wyburzeniowe. Tel. 8 678 003 83; 8 679 46 521

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. 8 606 97 218

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. 8 677 34 202

Wykonujemy prace wysokiej jakości i w terminie: architektura krajobrazu, układanie kostki brukowej. Doświadczenie 10 lat. Wilno. Tel. 8 684 30 018

Klub Komunikacyjny zaprasza na rejs po Morzu Śródziemnym w dniach 10 – 17 października 2023 r. na trasie: Barcelona – La Goulette (Tunezja) – Palermo (Sycylia) – Neapol (Pompeje) – Genua – Marsylia – Barcelona.

Informacje o aktualnościach na www.slavija.lt oraz pod numerem telefonu 8 667 88489

SPRZEDAŻ

Sprzedam suchą tarcicę (tzw. „piłomateriały”) o rozmiarach: 0,1x0,1x6; 0,05x0,200x6; 0,05x0,075x6; 0,02x0,12x6. Tel. 8 618 41 164

um
UTENOS MĖSA

DROGO SKUPIJE BYDŁO
8 620 33544
Płaci od razu!

KAWIARNIA SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91, +370 612 62339

KUPUJEMY LASY

DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
- komputery, monitory
- kamery wideo
- cyfrowe aparaty fotograficzne
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- telefony komórkowe, radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

UAB „Krekenavos agrofirma”

SKUPIJEMY BYDŁO

KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

Hotel w Wilnie na sezon turystyczny zatrudni **dyżurnego administratora**

Wymagania: znajomość języka polskiego oraz angielskiego (podstawy).

Wynagrodzenie: około 100eur za dobę
Tel. 8 699 54718

ekonovus
Poszukujemy pracowników w Wilnie

Oferujemy pracę:

- PRACOWNIKOM MOBILNYCH EKIP SPRZĄTAJĄCYCH (sprzątanie terenu, od 750-950 euro)
- KIEROWCOM (kategorie C, CE od 2000 euro)
- PRACOWNIKOM POMOCNICZYM (od 850 euro)
- SORTOWNIKOM (od 750 euro)

Tel. 8 690 91969
Wynagrodzenie po odliczeniu podatku + premie.
Rekompensujemy paliwo
lub dowozimy do pracy transportem firmowym
Czekamy na Ciebie!

BLUE / YELLOW www.stipruskarta.lt #StiprasKarta #SiuniRazem

Wesprzyj wakacje sierot wojennych na Litwie

Dzwoni **1409** Przekaz 5 €

TVP WILNO	
7.00 S. anim. „Miś Uszatek”	7.05 Ugotuj nam bajkę
7.25 S. anim. „Stacyjkowo”	7.35 Pożyteczni.pl
8.00 Info Wilno	8.15 Studio Wilno
8.35 Polonia 24	9.00 Unia kulinarna
9.50 „Samotny w sercu dżungli” film dok.	10.30 Na tropie przypraw
10.50 Gra słów	11.15 Tygiel
11.35 Wędrowiec Polski	12.10 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno	13.05 wosjko-polskie.pl
13.25 Zapomniani, odzyskani	13.30 Weterynarze z sercem
13.55 Kabaret za kulisami	14.45 S. „Komisariat”
15.05 Słownik polsko@polski	15.35 Dobre historie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”	17.10 Ugotuj nam bajkę
17.30 S. anim. „Stacyjkowo”	17.50 Egzamin z życia
18.35 Z Historią na Ty	19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno	19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Wiadomości	21.00 Polskie Biesiady
22.45 Informacje kulturalne	23.00 S. „Komisja morderstw”
23.45 Info Wilno	00.00 Studio Wilno
00.20 Podróże Małej i Dużej	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.02 Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	

9.00 S. „Soko Leipzig”	9.45, 23.45 S. „Komisarz Rex”
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	11.30 S. „Diagnoza Betty”
12.15 Euromaxx	12.30 Kto i dlaczego?
13.00 LRT Studio	Spraw Biejących
14.00, 15.00, 16.00 Wiadomości	16.30 S. „Zaklinacze koni”
17.15 S. „Wszystko dla pań”	18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina	19.30 Ulice kobiet
20.30 Panorama	21.00 Temat dnia
21.30 „30 lat bez oku pantów” koncert	22.30 Wiadomości Rowerowe
23.00 S. „Wikingowie”	

6.00 Filmy anim.	7.00 S. „Ratownicy”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	10.00 S. „MacGyver”
11.00 S. „Prawie żonaty”	12.00 Wiadomości
13.20, 20.30 Kopciuszek	14.30 S. „Płomień”
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości	19.30 KK2
20.00 Chcę zostać na Litwie	21.30 Wiadomości
22.30 „Siedem dni” thriller	00.40 S. „MacGyver”

LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	6.05 Przyjazna Litwa
7.00 Kto i dlaczego?	7.30 „Antanas Lukša. Obietnica brata” film dok.
8.30 Droga	

9.00 Dzień dobry Litwo	11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Legendy	13.00 Gen ciekawości
13.25 To jest kino	14.00 „Ewa. Pisarka Małej Litwy” film dok.
15.00 „Wileńskie Targi Książki 2023”	15.45 S. „Prowincjonalna komisarz”
16.35 To jest mój ogród	17.00 S. dok. „Hillary”
18.00 S. „Służyć i bronić”	19.00 Fokus
19.30 S. dok. „Mały. Opowieść o emocjach i duchu”	20.30 Panorama
21.00 Temat dnia	21.30 „Dziedziczki” dramat
23.10 „Wileńskie Targi Książki 2023”	

6.00 Seriale anim.	7.45, 19.30 S. „Jesteśmy jednej krwi”
8.55 S. „Uzurpatorka”	10.00 S. „Barrister Babu”
11.00 S. „Kobiety lekarz”	12.00 S. „Niewierna”
14.00 S. „Macochoa”	15.00 S. anim.
15.30 MŚ w koszykówce mężczyzn	17.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości	20.30 S. dok. „Einikis”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	22.30 „Dziedzictwo” film fab.
00.45 S. „Bosch”	

BTW	
6.05 S. „Ślepa strefa”	7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni
8.25, 14.50 S. „Ciepła posada”	9.25, 15.55 S. „Agenci

wymiaru sprawiedliwości”	10.35 S. „CSI. Miami”
11.35 S. „Mentalista”	12.30 S. „Ślepa strefa”
17.00 Dzień info	17.30 S. „Mentalista”
18.30 S. „CSI. Miami”	19.30 S. „Seal Team”
20.30 „Ale numer!”	21.00 „Snajper: Dziedzictwo” thriller
23.05 „Apache Junction” film fab.	

5.30, 13.00 Nowy dzień	6.30 S. „Jasnowidz”
7.30 Kwestia gustu	8.00 S. „Tajemnice”
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	12.00, 18.30, 23.00 Anatomia mieszkania
12.30 Misja lato	14.00, 0.30 S. „Ślad”
15.00 S. „Jasnowidz”	16.00, 18.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda	16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00, 23.30 S. dok. „Z miłości czy dla pieniędzy”	18.20 Sport. Pogoda
20.00, 22.30 Reporter	20.40 Sport. Pogoda
20.50 S. „Jasnowidz”	22.50 Sport. Pogoda

5.35 S. „FBI”	7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Magazynowe wojny”	9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 S. „Simpsonowie”	11.00, 18.55 S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00 S. „Tatusi”	14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „CSI. NY”	16.00 S. „FBI”
18.00 S. „Goldbergowie”	

20.00 S. dok. „Inny świat. Indonezja”	21.00 „Straż wiejska” komedia
23.00 S. „Elementary”	00.05 S. „Policjanci”

6.00 S. „Kadin”	7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”
8.00 S. „Zakazany owoc”	9.00 S. „Zranione serce”
10.00 „Cud” dramat	11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00 S. „Dr House”	13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Major Crimes”	15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Bądź ze mną”	16.00 „Zamieśmy się żonami”
18.00 S. „Major Crimes”	19.00 S. „Dr House”
21.00 S. „Kassandra”	23.05 S. „Rocco Schiavone”
01.10 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	

6.15 S. „Dziedzictwo”	7.05 S. „Złoty chłopak”
8.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze	8.30 „Dobre historie”
9.00 Wiadomości	9.10 „Kwadran polityczny”
9.25 „Informacje kulturalne”	09.40 S. „Ranczo”
10.40 S. „Komisarz Alex”	11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	13.00 Wiadomości
13.10 „Agrobiznes”	13.35 „To się opłaca”
13.50 „Domownicy sawanny”	

TVP WILNO		
7.00	S. anim. „Miś Uszatek”	
7.05	Supelkowe ABC	
7.30	Przystanek slow food	
8.00	Info Wilno	
8.15	Studio Wilno	
8.35	Polonia 24	
9.00	Czas w las	
9.25	Wojciech Cejrowski - bosy przez świat	
10.30	Okrasa łamie przepisy	
11.00	Gra słów	
11.20	Pożyteczni.pl	
12.10	Czas ma przebój	
13.00	Info Wilno	
13.05	Moda na język polski	
13.30	Podróże Małej i Dużej	
13.55	Polskie Biesiady	
15.05	S. „Uzdrowisko”	
15.30	S. „Taka jak Ty”	
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20	S. „Klan”	
16.40	S. „Barwy szczęścia”	
17.10	S. anim. „Miś Uszatek”	
17.20	Supelkowe ABC	
17.45	S. „Na dobre i na złe”	
18.35	Unia kulinarna	
19.00	Info Wilno	
19.15	Studio Wilno	
19.35	S. „Ranczo”	
20.30	Wiadomości	
21.00	„Jutro idziemy do kina” film fab.	
22.45	Informacje kulturalne	
23.05	S. „Ojciec Mateusz”	
23.45	Info Wilno	
00.00	Studio Wilno	
00.20	Sport	
00.25	Dobre historie	
LRT TV		
6.00	Hymn Republiki Litewskiej	
6.02	Dzień dobry, Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	8.30	Wiadomości
9.00	S. „Soko Leipzig”	
9.45	S. „Komisarz Reks”	

10.35	S. „Prowincjonalna komisarz”	
11.30	S. „Diagnoza Betty”	
12.15	Euromaxx	
12.30	Kto i dlaczego?	
13.00	LRT Studio	
14.00	15.00, 16.00	Wiadomości
16.30	S. „Zaklinacze koni”	
17.15	S. „Wszystko dla pań”	
18.00	Kto i dlaczego?	
18.30	Ważna godzina	
19.30	Ciepłe spotkania	
20.30	Panorama	
21.00	Temat dnia	
21.30	Złoty umysł	
22.45	„Maska wideo”	
23.00	„Wszystko wszędzie naraz” film fab.	
01.15	„Przymierze” dramat	

6.00	Filmy anim.
7.00	S. „Ratownicy”
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „MacGyver”
11.00	S. „Prawie żonaty”
12.00	Wiadomości
13.20	Kopciuszek Księżniczka
14.30	S. „Płomień”
15.30	S. „I odpuść nam nasze winy”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
21.00	„Strzelec wyborowy” thriller
23.10	„Wyciąg z czasem” thriller
01.20	„Urok” thriller

LRT PLUS

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Ulice kobiet
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Kuchnia Beaty
8.30	Memora
9.00	„Dzień dobry Litwo”
11.30	Śniadanie u sąsiada
12.00	Zbliżenie

13.00	Zacznij od siebie
13.30	Gen ciekawości
14.00	Mistrzostwa Litwy w tańcach
15.25	„Przygody niedźwiedzi Nidy. Spotkania jesienią” film dok.
15.45	S. „Morderstwo z szansą”
16.35	„Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie”
17.05	Widokówki z podróży
17.20	„Dzieci wiatru” koncert
19.00	„Powołani przez sztukę. Nowy początek” koncert z okazji Dnia Nauki i Wiedzy”
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Cleo” dramat
23.10	S. dok. „Małpy. Opowieść o emocjach i duchu”

6.00	Seriale anim.
7.45	S. „Jesteśmy jednej krwi”
8.55	S. „Uzurpatorka”
10.00	S. „Barrister Babu”
11.00	S. „Kobiety lekarz”
11.40	MŚ w koszykówce mężczyzn
13.40	S. „Macochoa”
15.00	S. „Simpsonowie”
15.30	Koszykówka
17.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	„Ratuj” film anim.
21.45	„Valerian i Misato Tysiąca Planet” film fab.
00.45	„Kręcis mnie” komedia

6.00	S. „Ślepa strefa”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25, 14.50	S. „Ciepła

9.25, 15.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35	S. „CSI. Miami”
11.35	S. „Mentalista”
12.30	S. „Ślepa strefa”
17.00	Info dzień
17.30	S. „Mentalista”
18.30	S. „CSI. Miami”
19.30	Wrestling
21.30	„Hanna” thriller
23.45	„Snajper: Dziedzictwo” thriller

rytas.tv

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Akademia wsi
8.00	S. „Tajemnice”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00, 19.00	S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
11.00, 21.25	S. „Na imię ma Kozaim”
12.00	Pytanko
12.30	Drogi partyzanckie
14.00, 0.30	S. „Ślad”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
17.00, 23.30	S. dok. „Z miłości czy dla pieniędzy”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	Rolnik Jurgis
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Rozmowy nad morzem

5.30	S. „FBI”
7.25	S. „Cobra 11”
8.30	„Magazynowe wojny”
9.00	„Przewodnik budowlany”
9.30	S. „Współczesna rodzina”
10.00	„Gwiazdy lombardu”
11.00	S. „Żonaty i z

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	„Cud” dramat
11.00	S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
15.30	S. „Bądź ze mną”
16.00	„Zamienimy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Ridley”
22.55	S. „Huss”
00.50	S. „Kassandra”

12.00	S. „Tatuśki”
14.00	S. „Cobra 11”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „FBI”
18.00	MŚ w koszykówce mężczyzn
20.00	„Gliny”
21.00	Wiadomości
22.00	„Wieczór panieński” komedia
23.50	„Zatruta róża” thriller

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	„Cud” dramat
11.00	S. „Bez domu nie jest dobrze”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
15.30	S. „Bądź ze mną”
16.00	„Zamienimy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Ridley”
22.55	S. „Huss”
00.50	S. „Kassandra”

6.15	S. „Dziedzictwo”
7.05	S. „Złoty chłopak”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
8.30	„Agape blisko siebie”
9.00	Wiadomości
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”
11.40	S. „Ojciec Mateusz”
12.25	S. „Kuchnia

Jagiellonów"	Polsce"	19.00 Panorama	17.45 S. „Korona królów"	16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
13.00 Wiadomości	8.00 „Wojciech Cejrowski"	19.20 „Za czy przeciw"	18.10 S. „Rycerze i rabusie"	16.20 „Mocni w wierze"
13.10 „Agrobiznes"	8.30 „Pytanie na śniadanie"	19.55, 22.25 Serwis Info Wieczór	18.55 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu"	16.50 „Ma się rozumieć"
13.35 „Magazyn Rolniczy"	(11.35 „Panorama")	20.20 „Jak oni kłamią"	19.25 S. „Strachy"	17.00 Informacje dnia
13.55 „Zwierzęta w ruchu" film dok.	12.10 „Stacja Innowacja"	20.30 Wiadomości	20.25 „Foto Historie"	17.10 „Siódmy Sakrament"
15.00 S. „Złoty chłopak"	12.30 S. „Ja to mam szczęście!"	21.00 Gość Wiadomości	20.50 S. „Rzeka kłamstwa"	17.40 „Prosto o gospodarce"
16.00 Wiadomości	13.00 Wiadomości	21.15 „Forum"	22.15 S. „Ekstradycja 2"	18.00 „Czas wielkiej próby" film dok.
16.20 „ALARM!"	13.15 S. „Siła wyższa"	22.00 „W pełnym świetle"	23.10 „Gułag - Szczyt i upadek"	18.30 „Geopolityka"
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"	15.00 „Obrońcy" film dok.	22.50 „W tyle wizji"	00.10 „Druga Wojna Światowa" film dok.	19.00 Modlitwa Anioł Pański
17.05 S. „Dziedzictwo"	16.00 Wiadomości	23.30 „W tyle wizji Extra"		19.05 Informacje dnia
18.00 „Teleexpress"	16.20 S. anim. „Tajemnice Wiklinowej Zatoki"	23.50 „Jak oni kłamią"		19.15 „Westerplatte Młodych"
18.20 „Jaka to melodia?"	16.50 „Szansa na sukces. Opole 2023"	00.00 Info Wieczór		20.00 „Warto zauważyć..."
18.55 S. „Klan"	17.45 „Top 3 Marka Sierockiego"	00.30 „W akcji"		20.30 S. anim. „Brat Franciszek"
19.25 S. „Leśniczówka"	18.00 Teleexpress			21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
20.00 „Jeden z dziesięciu"	18.20 „Zakochaj się w Polsce"	7.00 „Był taki dzień"		21.20 Modlitwa różańcowa
20.30 Wiadomości	18.55 „Przystanek Ameryka"	7.02 „Informacje kulturalne"		21.50 „Mysząc historia"
20.50 ME w siatkówce mężczyzn. Holandia-Polska	19.10 „Ola Polonia"	7.15 „Kalendarium Powstania Warszawskiego"		22.00 Apel Jasnogórski
23.10 „Hubal" dramat	19.30 „Informacje kulturalne"	7.19 S. „1920. Wojna i miłość"		22.20 Informacje dnia
01.30 „Ostateczna operacja" dramat	19.45 „Paryż. Śladami Chopina" reportaż	8.00 „Był taki dzień"		23.00 S. „Lalka"
	20.05 „Gra słów. Krzyżówka"	8.20 „Okrasa łamie przepisy"		00.20 „Niedziela"
8.30, 14.40, 22.55 „Informacje kulturalne"	20.30 Wiadomości	8.45 „Ukryte skarby"		00.25 „Regał"
8.55 „Karol Palczak" reportaż	21.00 S. „Na dobre i na złe"	9.10 „Przystanek Historia"		
9.25 „Zaginione Skarby"	21.50 S. „Na sygnale"	9.30 „Gdzie jest Porozumienie Gdańskie?" film dok.		6.00 Fani czterech kótek
9.35 „Szlakiem Kolberga"	22.15 „Taka jak Ty"	10.15 S. „Sześć milionów sekund"		9.00 Jak to jest zrobione?
10.15 S. „W pustyni i w puszczy"	23.05 „Polonia 24"	10.40 „Wojna w eterze"		10.00 Skarby z szopy
11.20 „Zakazane piosenki" film fab.	23.35 S. „Królowa Bona"	10.50 S. dok. „Zdumiewające Indie"		11.00 Łowcy staroci: renowacje
13.15 S. „Polskie drogi"		11.40 „Zielone korytarze"		13.00 Fani czterech kótek
15.25 „Marusarz - Tatrzański Orzeł" film biograf.	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki"		14.00 Nagi instynkt przetrwania
16.35 „Hubal" dramat	7.50 „Jak oni kłamią"	13.15 S. „Blondynka"		17.00 Skarby z szopy
19.00 „Jazz.pl"	8.10 „Jedziemy"	14.00 „Luftwaffe 39: Zbrodnia nieukarana" film dok.		18.00 Łowcy staroci
20.10 „Mokra 1939" film dok.	8.50 „Agrobiznes"	14.45 „Archiwum zimnej wojny"		19.00 Jak to działa?
21.00 „Kamienie na szaniec" dramat	9.00 „Jedziemy dalej"	15.25 „Było, nie minęło"		19.30 Jak to jest zrobione?
23.20 S. „Pitbull"	9.20 „Minęła 8."	15.50 Informacje kulturalne		20.00 Łowcy staroci: renowacje
00.20 „Strażniczki" film fab.	10.10 „Minęła 9."	16.05 „Rocamadour - średniowieczne miasto" film dok.		21.00 Włoska kontrola celna
	10.40 „W Kontrze"	16.55 „Był taki dzień"		22.00 Niebezpieczny zawód świata
7.00 „Polonia 24"	11.30 Serwis Info Dzień	17.00 „Giganci historii"		23.00 Gorączka złota: rzeka skarbów
7.30 „Zakochaj się w	13.00 Info Raport			00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.35	Polonia 24
8.00	Rok w ogrodzie
8.55	Na sygnale
9.45	Tygiel
10.00	Zagadki zwierozogromadki
10.15	S. anim. „Ugotuj nam bajkę”
10.35	S. „Kamienna tajemnica”
11.00	S. „Banda Rudego Pająka”
11.30	S. „Imbir i Cytryna”
11.50	S. „Plebania”
12.40	„Piękno, zgłoś się!”
13.30	Giganci historii
14.20	Fajna Polska
15.05	Va Banque
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Ojciec Mateusz”
17.05	Z Historią na Ty
17.30	Całkiem niezła historia
17.45	Nowe spojrzenie
18.10	S. „Królowie Śródmięścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Ewangeliarz Litewski
19.45	Kamperem po Południu
20.00	Polacy to wiedzą
20.30	Wiadomości
21.00	The Voice of Poland
23.15	Informacje kulturalne
23.30	S. „Ranczo”
00.15	Polskie Biesiady - wakacyjna
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	„Legendy”
7.00	Weranda
7.30	„Przyjazna Litwa”
8.30	„Nie mam tylu lat”
9.00	Dzień dobry, Litwo
9.30	Wiadomości
12.00	„Powrót do Downton” film dok.
12.55	S. dok. „Tajemnice z lotu

13.45	S. „Sztuka zbrodni”
15.30	Wiadomości
15.45	Koncert życzeń
17.30	Kuchnia Beaty
18.30	Wiadomości
19.00	Zwariowani na punkcie kół
19.30	Styl
20.30	Panorama
22.40	„Jedna szansa” dramat
00.25	„Wszystko wszędzie naraz” film fab.
6.00	Filmy anim.
11.55	„Dennis Rozrabiaka” komedia
14.00	„Dziś 13, jutro 30” komedia
16.05	„Skąd wiesz?” komedia
18.30	Wiadomości
19.30	„Rodzina Addamsów” komedia
21.15	„Rodzina od zaraz” komedia
23.45	„Ochroniarz amator” komedia
LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	„Vladas Česiunas. Z drewnianym wiosem po złoto” film dok.
8.00	Ciepłe spotkania
7.55	Złoty umysł
9.00	Zacznij od siebie
9.30	Żyjmy jak można czyściej
10.00	Co dobrego, sąsiedzie?
10.30	Białoruska Pogoń
11.00	Jesteśmy z Ukrainy
11.30	Nasza rosyjska ulica
12.00	Śniadanie u sąsiada
12.30	Litwin w sercu
13.30	Zupa naukowa
14.00	Euromaxx
14.30	Odblaski
15.00	Uwaga! Szukamy sztuki

15.30	Perspektywa
16.00	Książkowe szczyry
16.30	Żyję w świecie iluzji
17.00	S. „Wspaniałe pomysły”
18.00	„Szeł litewskiej dyplomacji” film dok.
19.00	Legendy. Dziś i na zawsze
20.00	To jest kino
20.30	Panorama
21.00	„Wśród pszczoł” dramat
22.25	„Przymierze” dramat
00.20	„Najpiękniejsze pieśni poetów”
6.00	Seriale anim.
9.00	„Smaczne i zdrowe”
9.30	„Droga żywności”
10.00	„Smacznie aż strach”
10.30	„Pięciogwiazdkowe mieszkanie”
11.00	„Witajcie!”
11.30	S. dok. „Kosmos”
12.30	„Apollo 13” dramat
15.30	MŚ w koszykówce mężczyzn
17.30	S. dok. „Dom koszykówki”
18.30	Wiadomości TV3
19.30	„Percy Jackson i bogowie olimpijscy: złodzieje pioruna” komedia
21.55	„W pułapce wojny” dramat
00.50	„Wiedzmy z Salem” thriller
6.35	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
8.00	„Ale numer!”
9.00, 12.30	„Mania chomikowania”
10.00	S. dok. „Pod cienkim lodem”
11.10	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
13.30	S. „Osobowości

14.40	„Bitwa ekstrasensów”
17.20	„Orzeł czy reszka”
19.30	„Maska”
22.10	„Ślepy traf” thriller
00.00	Wrestli
rytas.tv	
6.00	S. „Tajemnice”
8.00	W cieniu mężczyzn
8.30	Rozmowy nad morzem
9.00	S. „Jasnowidz”
10.00	Kwestia gustu
10.30	S. dok. „Ukryta Połaga”
11.00	Laumés juosta 2023
12.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30	Koncert L. Remeikienės
17.30	O przyjemnościach łaźni
18.00	Wiadomości
18.30	Bushido ring
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Żywi”
22.30	Wiadomości
23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
6.05	„Gwiazdy lombardu”
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Przewodnik budowlany”
10.00	„Jestem rajdowcem”
10.30	„Gazas dugnas”
11.00	„Magazynowe wojny”
11.30	„Życie”
12.45	S. dok. „Stado rekinów”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej Czaszki”
16.00	„Magazynowe

18.00	„Gwiazdy lombardu”
19.00	„Najlepsi kierowcy ciężarówek”
20.00	„W dziczy z Bearem Gryllsem”
21.00	Wiadomości
22.00	„Ultimatum Bourne'a” thriller
00.25	„Granice wytrzymałości” thriller
6.10	„Po wybraniu Litwy”
6.40	S. „Świat ogrodników”
8.00	S. „Jednostka do zadań specjalnych”
10.20	S. „Candice Renoir”
11.30	„Rolnik szuka żony”
12.30	„Młodszy o 10 lat”
13.30	S. dok. „Świat ogrodników”
14.45	„Zamieńmy się żonami”
15.45	S. „Niewinni”
17.45	S. „Yargi”
18.45	S. „Morderstwa w górach”
19.45	S. „Kapitan Kain”
21.00	S. „Vera”
22.55	„Oszustwo” dramat
01.05	S. „Ridley”
TVP 1	
6.45	„Balans bieli”
7.20	S. „Janka”
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze
8.40	„Rok w ogrodzie”
9.05	„Rok w ogrodzie Extra”
9.20	„wojsko-polskie.pl”
9.45	„Pełnosprawni”
10.15	S. „Nad Niemnem”
12.30	„Sanatorium miłości”
13.30	„Appaloosa” western
15.10	„Z pamięci”

15.25 „Okrasa łamie przepisy”
 15.55 S. „Chłopi”
 16.55 „Rolnik szuka żony”
 18.00 Teleexpress
 18.35 S. „Ojciec Mateusz”
 19.25 „Kulisy serialu Ojciec Mateusz”
 19.40 „Jaka to melodia?”
 20.30 Wiadomości
 21.15 ALARM!
 21.35 S. „Komisarz Alex”
 22.30 „Kurier” film sensac.
 00.35 „Kryptonim HHHH” film fab.

8.00 „Gwiazdzybiór TVP Rozrywka”
 8.30 „Tamte lata, tamte dni”
 8.05 „Informacje kulturalne”
 9.30 „Koncert na 75”
 10.55 „Wydarzenie aktualne”
 11.25 S. „Alternatywy 4”
 12.35 „Da Vinci odkodowany” film dok.
 13.45 „Straszne skutki awarii telewizora” komedia
 15.15 „Cafe pod Minogą” komedia
 17.00 „Piękna młynarka” film kostiumowy
 18.45 S. „Zmiennicy”
 20.00 „Scena muzyczna”
 21.45 „Światło między oceanami” dramat
 00.00 „Informacje kulturalne”
 7.00 „Polonia 24”
 7.30 „Polskie Parki Narodowe”
 7.55 „Balans bieli”
 8.30 „Pytanie na śniadanie”
 12.50 S. „Stawiam na Tolka Banana”

13.20 S. „Gwiazdny Pirat”
 13.50 S. „Królowa Bona”
 14.45 S. „Na dobre i na złe”
 15.40 „Polskie Biesiady”
 17.00 „Kulturalni PL”
 18.00 Teleexpress
 18.20 S. „M jak miłość”
 19.10 „Polonia 24”
 19.35 „Informacje kulturalne”
 20.00 „Tacy byliśmy”
 20.30 Wiadomości
 21.20 S. „Drogi wolności”
 22.25 „Wspomnienie lata” film obycz.
 23.55 „Kabaretowe Naj”

7.00 Serwis Info Poranek (7.50 „Jak oni kłamią”)
 8.50 „Bezpieczna jazda”
 9.30 „W Kontrze”
 10.15 „Salon dziennikarski”
 11.00 Serwis Info Dzień weekend
 13.00 „Czym żyje świat Extra”
 13.30 „INFO V4+”
 13.45 Serwis Info Dzień weekend
 16.00 Debata TVP INFO
 16.30 Info Dzień
 17.30 Infomed
 17.45 Info Kultura
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.30 „Studio Wschód”
 19.00 Panorama
 19.20 Serwis Info Wieczór weekend
 19.30 „Kobięcym okiem”
 20.00 „Między słowami”
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Minęła 20.”
 22.00 „Demaskatorzy”
 22.15 „Śledzimy okiem”
 22.50 „W tyle wizji”
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 00.00 Info Wieczór

7.30 „Był taki dzień”
 7.32 „Informacje kulturalne”
 7.45 „Miejsce z historią”
 8.00 „Druuga Wojna Światowa” film dok.
 8.45 „Spot Barykada”
 8.50 „Był Luksemburg...” film dok.
 9.45 „Tajemnice Archiwum”
 10.00 S. „Sześć milionów sekund”
 10.55 „Był taki dzień”
 11.00 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”
 11.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
 11.30 S. „Tygrysy Europy”
 12.10 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
 12.15 „Obywatel Zamek - z dziejów odbudowy” film dok.
 13.05 „Chocim 1621” film dok.
 14.00 „Informacje kulturalne”
 14.15 „Ex Libris”
 14.35 „Kuchnia dwudziestolecia”
 15.00 „Historia w postaciach zapisana”
 16.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
 17.00 „Dziewczyny” film dok.
 17.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
 17.25 „Był taki dzień”
 17.30 „Wojowniczy czas”
 18.00 „Druuga Wojna Światowa” film dok.
 18.45 „Komputery” film dok.
 19.00 „Giganci historii”
 19.45 „Tajemnice Archiwum”
 20.00 S. „Tygrysy Europy”

20.40 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
 20.45 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”
 21.05 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
 21.50 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
 21.55 „Spot Barykada”
 22.00 „Historia w postaciach zapisana”
 23.55 „Był taki dzień”
 00.00 „Wszystko co kocham” film fab.

6.30 „Filmowe życiorysy”
 7.40 „Woda i las - źródło życia na ziemi” film dok.
 8.00 S. dok. „Pielgrzym miłości”
 8.25 „20 czerwca 1941 roku” reportaż
 8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
 9.00 Informacje dnia
 9.15 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii. Wizyta u prezydenta
 10.45 Muzyczne chwile
 10.55 „Słowo życia”
 11.00 Informacje dnia
 11.15 „Retrospekcja”
 11.20 S. dok. „Marianie w Kazachstanie”
 11.40 „Polski punkt widzenia”
 12.00 „Kropelka radości”
 13.00 Modlitwa Anioł Pański
 13.03 Informacje dnia
 13.20 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii
 14.20 „Ocalić od zapomnienia”
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.20 Muzyczne chwile
 15.30 „Niedziela”
 15.35 Podróż Apostolska

papieża Franciszka do Mongolii
 16.30 „Wierzę w Boga”
 16.45 Święty na każdy dzień
 16.50 Muzyczne chwile
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Historia PL”
 18.00 „Z Parlamentu Europejskiego”
 18.30 „Nowa ewangelizacja”
 19.00 Modlitwa Anioł Pański
 19.05 Informacje dnia
 19.15 „W naszej Rodzinie”
 20.25 Święty na każdy dzień
 20.30 „Manna z nieba”
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Myśląc historia”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 22.40 „Polski punkt widzenia”
 23.00 „Polskie dziedzictwo”
 23.30 „Jan Ledóchowski. Część pierwsza: moja Austria” film dok.
 00.00 „Odpowiedzialni za Kościół”
 00.30 „Republika Pawłowska” film dok.

7.00 Jak to jest zrobione?
 9.00 Fani czterech kółek
 10.00 Łowcy staroci
 12.00 Łowcy klasyków
 14.00 Łowcy staroci: renowacje
 16.00 Zarobić na kamperach
 18.00 Jak to jest zrobione?
 19.00 Wiejski dom w wielkim stylu
 20.00 Van Go
 21.00 Truckerzy
 22.00 Niebezpieczny zawód świata
 23.00 Nagi instyunkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Wilnoteka
7.30	„Piękno, zgłoś się!”
7.55	S. „Na dobre i na złe”
8.45	Całkiem niezła historia
9.00	Imbir i Cytryna
9.25	Weterynarze z sercem
10.00	Detektyw Literka
10.10	S. anim. „Pamiętnik Florki”
10.25	Studio Raban
10.50	Moda na rodzinę
11.15	Ziarno
11.45	Czas w las
12.10	Evangeliarz Litewski
12.25	Transmisja Mszy Świętej
13.35	S. „Plebania”
12.35	Było, nie minęło
14.20	Piosenka u Ciebie
14.40	Wojciech Cejrowski - boso przez świat
15.05	Trzeci punkt widzenia
15.35	Wilnoteka
15.50	Polacy Światu
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Stawka większa niż życie”
17.15	Było, nie minęło
17.40	Imbir i Cytryna
19.00	Wielki test
20.30	Wiadomości
20.50	S. „Dom”
22.20	Nowe spojrzenie
22.45	Informacje kulturalne
23.00	The Voice of Poland
00.00	Imbir i Cytryna
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Litwin w sercu
7.00	Weranda
7.30	Świąteczne myśli
8.00	Wyznania
8.30	Życie na wsi jest dobre
9.00	To jest mój ogród
9.30	Notatki

przyrodnika	10.00	Encyklopedia Gustawa
10.30	Dzieci tysiąclecia	
11.30	„Głośnik zwierząt”	
12.00	S. dok. „Wiek Natury”	
12.55	S. dok. „Chiny - starożytne królestwo natury”	
13.45	S. „Poirot”	
15.30	Wiadomości	
15.45	„Detektywi historii”	
16.45	„Dajmy czadu!”	
18.00	Tydzień z Wiadomościami Rowerowymi	
18.30	Wiadomości	
19.00	„Okno na władzę”	
19.30	Tydzień.	
20.30	Panorama	
21.00	S. „Restauracja”	
22.00	„Ani słowa więcej” komediodramat	
23.35	„Wśród pszczoł” dramat	
LRT PLUS		
6.00	Filmy anim.	
12.05	„Paddington” komedia	
13.55	„Dennis znów rozrabia” komedia	
15.30	„Dick i Jane: Niezły ubaw” dramat	
17.20	Teleloto TV gra	
18.30	Wiadomości	
19.30	„Spider-Man: Daleko od domu” film fab.	
22.05	„Pewnego razu... w Hollywood” dramat	
01.20	„Judy” dramat	
LRT TV		
6.00	Hymn Republiki Litewskiej	
6.05	Filmy anim.	
9.00	Nie ma tylu lat.	
9.30	Droga	
10.00	7 dni Kowna”	
10.30	Wiara i życie	
11.00	Wyznania	
11.30	Menora	
12.00	Św. Msza św. z bazyliki Nawiedzenia NMP w Trokach	

13.15	S. „Ania, nie Anna”
14.45	S. „Znajdź mnie w Paryżu”
16.30	Liga Talentów Muzycznych 2023
17.30	Wileńskie Targi Książki 2023
18.00	„Filary nieba - dzwoniące synagogi” film dok.
19.00	Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2022. „Karl Frierson & Band”
20.20	Niezapomniane Wilno
20.30	Panorama
21.00	Spektakl taneczny „Wirus”; chor. Ohad Naharin
22.05	„Powołanie przez sztukę” koncert
23.30	„Ani słowa więcej” komediodramat
LITUVOS rytas.tv	
6.00	S. „Tajemnice”
8.00	S. dok. „Drogi partyzanckie”
8.30	Akademia wsi
9.00	Kod zdrowia
10.00	W świecie koszykówki
10.45	Translacja Mszy św.
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
16.00	Wiadomości
16.30, 21.30 24/7	17.30 Pytanko
18.00	Wiadomości
18.30	W świecie koszykówki
19.00	S. „Jasnowidz”
20.00	Wiadomości
20.30	S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”
22.30	Wiadomości
LITUVOS rytas.tv	
6.05	„Gwiazdy lombardu”
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”
7.30	„Mężczyźni z gór”
8.30	„Piekielna droga”
9.30	„Na jednym końcu haczyk”
10.00	„E-gazas dugnas”
10.30	S. dok. „Na dwóch kołach”
11.00	„Magazynowe wojny”
11.30	S. dok. „Życie”
12.30	S. dok. „Stado rekinów”
13.55	„Przetrwanie”
15.00	„Wyzwanie Złamanej
LITUVOS rytas.tv	
6.00	Seriale anim.
10.30	S. „Z Robertem jest łatwiej”
11.40	Koszykówka
13.40	„K-911” komedia
15.30	MŚ w koszykówce mężczyzn
17.30	S. dok. „Dom koszykówki”
18.30	Wiadomości TV 3
19.30	„Spider-Man 2” film fab.
22.10	„Greenland” dramat
00.45	„Valerian i Miasto Tysiąca Planet” film fab.
LITUVOS rytas.tv	
6.35	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
8.00	„Kolory lasu”
8.30	„Róg tura”
9.00	Strongmani
10.05	S. dok. „Wielka Rafa Korralowa”
11.20	S. dok. „Wyścig dookoła świata”
12.40	„Mania

chomikowania”	13.40	S. „Osobowości narodowe pracy”
14.40	„Bitwa ekstrasensów”	
17.20	„Orzeł czy reszka”	
19.30	S. „FBI”	
21.30	S. „Czarna lista”	
22.30	„Osadnicy” thriller	
00.40	„Ślepy traf” thriller	
LITUVOS rytas.tv		
6.00	S. „Tajemnice”	
8.00	S. dok. „Drogi partyzanckie”	
8.30	Akademia wsi	
9.00	Kod zdrowia	
10.00	W świecie koszykówki	
10.45	Translacja Mszy św.	
12.00, 23.00	S. „Nieoczekiwana sprawiedliwość”	
14.00	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
16.00	Wiadomości	
16.30, 21.30 24/7	17.30 Pytanko	
18.00	Wiadomości	
18.30	W świecie koszykówki	
19.00	S. „Jasnowidz”	
20.00	Wiadomości	
20.30	S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”	
22.30	Wiadomości	
LITUVOS rytas.tv		
6.05	„Gwiazdy lombardu”	
6.30	„Nagi instynkt przetrwania”	
7.30	„Mężczyźni z gór”	
8.30	„Piekielna droga”	
9.30	„Na jednym końcu haczyk”	
10.00	„E-gazas dugnas”	
10.30	S. dok. „Na dwóch kołach”	
11.00	„Magazynowe wojny”	
11.30	S. dok. „Życie”	
12.30	S. dok. „Stado rekinów”	
13.55	„Przetrwanie”	
15.00	„Wyzwanie Złamanej	

Czaszki”	16.00	„Magazynowe wojny”
17.30	Piłkarska Opibet A Liga. „Šiauliai” - „Žalgiris” Kowno	
20.00	„W dziczy z Bearem Gryllsem”	
21.00	Wiadomości	
22.00	MŚ w koszykówce mężczyzn	
00.00	„Wieczór paniński” komedia	
LITUVOS rytas.tv		
6.10	„Po wybraniu Litwy”	
6.40	„Świat ogrodników”	
8.00	S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
10.20	S. „Candice Renoir”	
11.30	„Rolnik szuka żony”	
12.30	„Przyjęcia z Rachel Allen”	
13.30	Pozdrowienia	
15.45	S. „Niewinni”	
17.45	S. „Yargi”	
18.45	S. „Morderstwa w górach”	
19.45	S. „Kapitan Kain”	
21.00	S. „Francuskie morderstwa”	
23.05	„Redukcja” komedia	
1.50	„Oszustwo” dramat	
TVP 1		
6.05	„Sprawa dla reportera”	
7.00	„Słownik polsko@polski”	
7.25	„wojsko-polskie.pl”	
7.50	„Słowo na niedzielę”	
8.00	Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Boskiej na Jasnej Górze	
9.00	„Tydzień”	
9.30	„Zakochaj się w Polsce”	
09.55	S. „Nad Niemnem”	
12.00	Święto	

Dziękczynienia za Plony	widzenia"	Świata"	film dok.	13.15 „Papież Polak do rodaków"
14.30 „Między ziemią a niebem"	00.30 „Fado. Głos Lizbony" film dok.	17.00 „Okiem wiary"	18.15 „Szlak nadziei"	14.00 „Nędzarz i madame" film fab.
15.10 „Z pamięci"		18.00 „Teleexpress"	19.00 „Giganci historii"	16.00 „Wiesz - to też Polska"
15.20 S. „Komisarz Alex"		18.15 „Teleexpress Extra"	19.40 „Świat w soczewce" film dok.	17.00 Informacje dnia
16.15 S. „Polskie drogi"	7.00 „Zrjunowani odbudowani"	18.30 Teleexpress na deser	20.00 S. „Tygrysy Europy"	17.10 Koncert życzeń
18.00 Teleexpress	7.25 „Polskie Parki Narodowe"	19.00 Panorama	20.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych"	17.45 „Jej misja trwa" reportaż
18.35 „Wiesz czy nie wiesz?"	7.55 S. „Kariera Nikodema Dyzmy"	19.25 „Studio Zachód"	20.50 „Był taki dzień"	18.00 „Zostań żołnierzem RP"
19.40 „Jaka to melodia?"	9.05 „Okrasa łamie przepisy"	20.05 „Głębia ostrości"	20.50 „Prasa donosi"	18.15 Muzyczne chwile
20.30 „Wiadomości"	9.40 „Przez łyż do szczęścia" dramat	20.30 Wiadomości	21.00 S. „Polowanie na ćmy"	18.30 „Sól Ziemi"
20.50 ME w siatkówce mężczyzn. Polska-Macedonia Płn.	11.20 „Ziarno"	21.00 Gość	22.30 „Historia w postaciach zapisana"	19.00 Modlitwa Anioł Pański
23.00 „Strefa starcia"	11.50 „Słowo na niedzielę"	21.15 „Minęła 20."	00.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych"	19.05 Informacje dnia
00.00 „Pełnia życia" film obycz.	12.00 Święto Dziękczynienia za Plony	22.00 „Gdzie jest Pan Cogito?"		19.15 „Rozmowy niedokończone"
	14.35 S. „Alternatywy 4"	22.50 „Strefa starcia"	6.05 „Misjonarz" film dok.	20.30 S. anim.
7.50 „Starszy pan. I'm sorry" widowisko muz.	15.40 „Serce Europy" koncert	00.00 Info Wieczór	7.00 „Jestem mamą"	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
8.40 „Reminiscencje z Opola - XVII"	17.30 „Polacy to wiedzą!"	7.30 „Był taki dzień"	7.15 „Mocni w wierze"	21.20 Modlitwa różańcowa
9.00 Msza z Kościoła polskokatolickiego w Łodzi	18.00 Teleexpress	7.32 „Informacje kulturalne"	7.45 „Regał"	21.50 „Krótka historia zbawienia"
10.05 Martha Argerich, Herbert Blomstedt i Lucerne Festival Orchestra - koncert	18.25 S. „M jak miłość"	7.50 „Moje credo. O. prof. Józef Maria Bocheński" film dok.	8.15 „Misja Szczecin, Poznań - Argentyna" film dok.	22.00 Apel Jasnogórski
11.40 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe"	19.10 „Polonia 24"	8.20, 11.20, 16.50, 19.55 „Kalendarium Powstania Warszawskiego"	8.45 „Ocalić od zapomnienia"	22.20 Informacje dnia
12.40 S. anim „Przygody Gapiszonia"	19.35 „Informacje kulturalne"	8.20 „Świadkowie nieznanych historii"	8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie"	22.40 „Retrospekcja"
13.30 „Trzeci punkt widzenia"	20.00 „Kabaretowe Naj"	9.00 Msza greckokatolicka	9.00 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii.	22.45 „Stan bezpieczeństwa państwa"
14.10 „Panienki z Rochefort" musical	20.30 Wiadomości	10.00 S. „Sześć milionów sekund"	8.45 „Ocalić od zapomnienia"	23.00 Film dok.
16.25 „Wędrowiec Polski"	21.00 S. „Komisarz Alex"	11.20 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu"	8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie"	00.00 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej"
17.05 S. „Alternatywy 4"	21.55 „Kamienie na szaniec" dramat	11.45 „Informacje kulturalne"	9.00 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii. Spotkanie ekumeniczne i międzyreligijne	00.30 „Tam, gdzie Bóg płacze"
18.15 „Niedziela z..."	23.50 „Największe przeboje - Mieczysław Fogg" koncert	12.00 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko"	10.00 S. dok. „Prymas Stefan Wyszyński"	
19.05 „Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię" film anim.	00.25 „Słownik polsko@polski"	12.25 S. „Tygrysy Europy"	10.10 Spotkanie z Magdą Buczek	7.00 Jak to jest zrobione?
19:30 S. anim. „Pszczółka Maja"		13.10 „Podróże na Północ Europy"	10.15 „Manna z nieba"	9.00 Fani czterech kółek
21.00 „Zniewolony" dramat	7.00, 8.00 Serwis Info Poranek	14.00 „Kuchnia dwudziestolecia"	10.30 „Z Parlamentu Europejskiego"	10.00 Jak to jest zrobione?
23.35 „Informacje kulturalne"	7.45 „Za kulisami"	14.25 „Piosenką przez historię"	10.55 „Niedziela"	11.00 Łowcy staroci
23.55 „Trzeci punkt	8.45 „Demaskatorzy"	14.30 „Historia w postaciach zapisana"	11.00 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii. Msza Święta	12.00 Dom na piaskach
	9.30 „W Kontrze"	16.20 „Był taki dzień"	13.00 Muzyczne chwile	14.00 Walka o bagaż
	10.10 „Magazyn śledczy Anity Gargas"	16.25 „W kotle historii"	13.05 „Słowo życia"	16.00 Obrońcy zabytków
	10.50 „Woronicza 17"	16.50 S. dok. „Legends Europy"	13.10, 20.25, 22.55 Święty na każdy dzień	18.00 Sposób na remont
	12.00, 13.40, 17.30 Serwis Info Dzień weekend	17.45 „Moje credo. O. prof. Józef Maria Bocheński"		19.00 Łowcy staroci: renowacje
	13.00 „Czym żyje świat Extra"			20.00 Sposób na remont
	13.30 „Caput Mundi czyli Pepek			21.00 Antarktyda: rejs życia
				22.00 Największe napady świata
				23.00 Film dok.
				00.00 Nagi instynkt przetrwania

TVP WILNO	
7.00, 17.10 „Zagadki zwierzogromadki”	
7.10 Jak to działa	
7.35 Imbir i Cytryna	
8.00 Z Historią na Ty	
8.20 Tygiel	
8.40 Nowe spojrzenie	
9.05 Kamperem po południu	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.30 Kuchnia dwudziestolecia	
11.00 Gra słów	
11.20 Piosenka u Ciebie	
11.45 Tańcząca ze światem	
12.10 S. „Ranczo”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Nowe spojrzenie	
13.30 Imbir i Cytryna	
13.50 Hity wszech czasów	
15.10 Polacy to wiedzą!	
15.35 Moda na język polski	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.25 Jak to działa	
17.50 S. „Czas honoru”	
18.35 wojsko-polskie.pl	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Leśniczówka”	
21.45 Wielcy Polacy, wielkie historie	
22.45 Informacje kulturalne	
23.00 S. „Wojenne dziewczyny”	
23.45 Info Wilno	
00.00 Studio Wilno	
00.20 Sport	
00.25 Unia kulinarna	
00.45 S. „Czas honoru”	
LRT TV	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Komisarz Rex”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	

11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
13.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa	
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości	
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.30 S. „Zaklinacze koni”	
17.15 S. „Wszystko dla pań”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 Historie rzeczy	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Forum LRT”	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. „Wikingowie”	
23.45 S. „Komisarz Rex”	
LRT PLUS	
6.00 Filmy anim.	
7.00 S. „Ratownicy”	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 S. „Prawie żonaty”	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Od...do...	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Złodziej i oszustka” dramat	
00.40 S. „MacGyver”	
LRT PLUS	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Kuchnia Beaty	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Ulice kobiet	
8.30 Droga	
9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Co lepszego, sąsiedzie?	
12.00 Liga Talentów Muzycznych 2023	

13.00 Encyklopedia Gustawa	
13.30 Zaklinaczka zwierząt	
14.00 Notatki przyrodnika	
14.30 „Sześć litewskiej dyplomacji” film dok.	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.45 Dzień dobry Litwo	
19.00 Weranda	
19.30 Lato na kopcu	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.33 „Ukraina. Głosy wojny” film dok.	
22.55 „Sześć litewskiej dyplomacji” film dok.	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
BTV	
6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 S. „Niewierna”	
14.00 S. „Macochoa”	
15.00 S. anim.	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „W centrum uwagi z E. Jakilaitisem”	
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	
21.00 S. „Zakochani”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	
22.30 „Domino śmierci” thriller	
00.30 S. „Bosch”	
BTV	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.25, 14.50 S. „Ciepła posada”	

9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 S. „CSI. Miami”	
11.35 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 S. „Seal Team”	
20.30 „Ale numer!”	
21.00 „Duch w pancerzu” dramat	
23.05 S. „Czarna lista”	
rytas.tv	
6.00 Bushido ring	
6.30 S. „Jasnowidz”	
10.00 24/7	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 S. dok. „Azja 3600”	
12.30 Akademia wsi	
13.00 Nowy dzień	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 Godzina wolności TV	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Rozmowy nad morzem	
19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Pytanko	
6	
6.25 S. „FBI”	
7.25 S. „Cobra 11”	
8.30 „Jestem rajdowcem”	
9.00 S. „Na dwóch kołach”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00 „Na kołach”	
11.00 S. „Żonaty i z dziećmi”	
12.00 S. „Tatuśki”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
16.00 S. „FBI”	
18.00 S. „Simpsonowie”	

19.00 S. „Rezydenci”	
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
21.00 „W sieci kłamstw” film fab.	
23.10 „Predator” film fab.	
1	
6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 S. „Cudowny lekarz”	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Major Crimes”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamieśmy się żonami”	
18.00 S. „Zapisane w pamięci”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Zabójcze tropiki”	
23.15 S. „Francuskie morderstwa”	
01.20 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
TVP 1	
5.40 S. „Klan”	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Studio Raban”	
9.00 Wiadomości	
9.10 Kwadrans polityczny	
9.25 Informacje kulturalne	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
13.00 Wiadomości	
13.10 Agrobiznes	

13.35 „Magazyn Rolniczy”
 13.50 „Seszele. Wyspa D'Arros” film dok.
 15.00 S. „Złoty chłopak”
 16.00 Wiadomości
 16.20, 21.15 „ALARM!”
 16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
 17.05 S. „Dziedzictwo”
 18.00 „Teleexpress”
 18.20 „Jaka to melodia?”
 18.55 S. „Klan”
 19.25 S. „Leśniczówka”
 20.00 „Jeden z dziesięciu”
 20.30 Wiadomości
 21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 22.10 „Teatr Telewizji - Pierwsza lepsza”
 23.30 „Zawsze blisko ludzi” film dok.

9.00 „Niedziela z...”
 9.50, 15.15, 23.35 „Informacje kulturalne”
 10.25 „Straszne skutki awarii telewizora” komedia
 12.00 S. „Wszystkie stworzenia duże i małe”
 13.00 „Reżyserzy”
 14.00 S. anim. „Przygody Gapiszonia”
 14.35 „Urodzeni artyści”
 15.45 „Napisane życie. Wisława Szymborska” film dok.
 16.55 „Piękna młynarka” film kostiumowy
 18.40 S. „W pustyni i w puszczy”
 19.20 „Krafftówna w krainie czarów” film dok.
 21.00 „Pachnidło: Historia mordercy” dramat
 00.05 „Żywy Mateusza” dramat

TVP POLONIA
 7.00 „Polacy to wiedzą!”
 7.30 „Śladami Jezusa w Jerozolimie”
 7.50 „Kalendarium Powstania Styczniowego 1863”
 8.00 „Przystanek slow food”
 8.30 „Pytanie na śniadanie”
 (11.40 „Panorama”)
 12.10 „Przystanek Ameryka”
 12.30 S. „Barwy szczęścia”
 13.00 Wiadomości
 13.15 S. „Komisarz Alex”
 14.05 S. „Drogi wolności”
 15.00 „Kulturalni PL”
 16.00 Wiadomości
 16.20 „ALCHEMIK”
 16.35 „Laboratorium alchemika”
 16.40 „Mrówki górą! Sekretne życie roślin”
 17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
 17.30 S. „Barwy szczęścia”
 18.00 Teleexpress
 18.20 „Słownik polsko@polski”
 19.05 „Polacy Światu”
 19.30 „Informacje kulturalne”
 19.45 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 - 1945”
 20.05 „Gra słów. Krzyżówka”
 20.30 Wiadomości
 21.20 S. „Dom”
 23.05 „Polonia 24”
 23.35 „Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023”
TVP.INFO
 6.35, 11.00 Serwis Info Poranek
 8.10 „Jedziemy”
 8.50 „Agrobiznes”
 9.00 „Jedziemy dalej”
 9.20 „Minęła 8.”
 10.10 „Minęła 9.”

10.40 Plan dnia
 11.30 Serwis Info Dzień
 13.00 Info Raport
 14.30 Serwis Info Dzień
 14.20 Info Kultura
 14.30 Serwis Info Dzień
 16.30 Info Dzień
 17.30 „Rodzina i praca”
 17.40 Info Dzień (17.45 Info Kultura)
 18.00 „Teleexpress”
 18.15 „Teleexpress Extra”
 18.30 „O co chodzi”
 19.00 Panorama
 19.20 „Za czy przeciw”
 19.55, 22.20 Serwis Info Wieczór
 20.20 „Jak oni kłamią”
 20.30 Wiadomości
 21.00 Gość Wiadomości
 21.15 „Minęła 20.”
 22.00 „Resortowe dzieci”
 22.50 „W tyle wizji”.
 23.30 „W tyle wizji Extra”
 23.50 „Jak oni kłamią”
 00.00 Info Wieczór
 00.35 „W akcji”

7.00 „Był taki dzień”
 7.02 „Informacje kulturalne”
 7.15 S. „Strachy”
 8.20 „Okrasa łamie przepisy”
 8.45 „Ukryte skarby”
 9.05 „Kalendarium Powstania Warszawskiego”
 9.10 „Wojownicy czasu”
 9.40 „Foto Historie”
 10.15 S. Dziewczyna i chłopak”
 11.00 „Dzika Kanada”
 11.55 „Przyrodnik na tropie”
 12.20 „Krótka forma publicystyczna”
 12.30 „Informacje kulturalne”
 12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”
 13.15 S. „Blondynka”
 14.00 „Wojownicy czasu”
 14.30 „Było, nie minęło”
 15.00 „Druga Wojna Światowa” film dok.

15.50 „Był taki dzień”
 15.53 „Ta mała z „Parasola””
 16.20 „Był taki dzień”
 16.25 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”
 16.45 „Giganci historii”
 17.30 „Korona królów”
 17.55 „Miniatury filmowe do muzyki klasycznej”
 18.00 S. „Rycerze i rabusie”
 18.40 „Polska i świat z historią w tle”
 19.00 S. „Strachy”
 20.10 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”
 20.30 „Niezwykłe historie z pocztówek”
 20.45 „Flesz historii”
 21.00 S. „Rzeka kłamstwa”
 22.25 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
 22.30 S. dok. „Towarzysze sekretarze oraz inni dygnitarze”
 23.00 S. „Ekstradycja 2”
 23.55 Film dok.

6.30 „Misja Szczecin – Madagaskar film dok.”
 7.00 „Ze szkolnej ławki”
 8.15 „Kurier Pana Boga”
 8.35 „Drzwi do lasu”
 8.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”
 9.00 Informacje dnia
 9.15 Podróż Apostolska papieża Franciszka do Mongolii
 10.15 „Słowo życia”
 10.20 Muzyczne chwile
 10.30 S. anim.
 10.55, 17.55, 0.50 Święty na każdy dzień
 11.00 Informacje dnia
 11.15 Podróż Apostolska papieża Franciszka do

Mongolii.
 Uroczystość pożegnalna
 11.45 Muzyczne chwile
 12.00 „Mocarz pokory” reportaż
 12.20 „Stan bezpieczeństwa państwa”
 12.30 „Polskie dziedzictwo”
 13.00 Modlitwa Anioł Pański
 13.03 Informacje dnia
 13.20 „Wyrwani z ulicy” film dok.
 14.05 „W sądeckiej krainie” reportaż
 14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
 15.20 Muzyczne chwile
 15.30 S. „Lalka”
 16.50 „Ma się rozumieć”
 17.00 Informacje dnia
 17.10 „Sanktuaria polskie”
 17.30 „Porady medyczne bonifratrów”
 18.00 „Świadkowie”
 18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w Legionowie
 21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
 21.20 Modlitwa różańcowa
 21.50 „Mysząc historia”
 22.00 Apel Jasnogórski
 22.20 Informacje dnia
 22.40 „Polski punkt widzenia”
 23.00 „Z wędką nad wodę w Polskę i świat”
 23.30 „Kapłan” reportaż
 00.00 „Filmowe życiorysy”

6.00, 13.00 Fani czterech kółek
 9.00, 19.30 Jak to jest zrobione?
 10.00 Skarby z szopy
 11.00, 20.00 Łowcy staroci: renowacje
 12.00 Łowcy staroci
 14.00 Wojny hotelowe
 17.00 Skarby z szopy
 17.30 Dom na piaskach
 18.00 Łowcy staroci
 19.00 Jak to działa?
 22.00 Nagi instynkt przetrwania

Wszystkie środki zebrane podczas charytatywnego turnieju zostaną przekazane na odbudowę Centralnego Szpitala Miejskiego w mieście Izium, w obwodzie charkowskim na Ukrainie.

Turniej organizowany we współpracy z Ambasadą Ukrainy

Embassy of Ukraine
in the Republic
of Lithuania

7TH

**CZESLAW
OKINCZYC**
GOLF CUP 09 09 2023
CHARYTATYWNY TURNIEJ GOLFOWY
W FORMACIE SCRAMBLE

Wystąpią:

Raminta Naujanytė,
znana jako Bjelle –
kompozytorka, wykonawczyni
i autorka tekstów.

Maryna Pylypenko –
piosenkarka ukraińska.

✉ info@golfclub.lt

☎ +370 616 26 366

🌐 www.golfclub.lt

📍 Golfo g. 20, Girijos k., LT-15130
Vilnius r. Molėtų pl. 26 km.

Główny partner turnieju:

Główni sponsorzy turnieju:

Partnerzy turnieju:

**KURIER
WILEŃSKI**